

UČNI NAČRT Z DIDAKTIČNIMI PRIPOROČILI

Srednje splošno izobraževanje

JAZZ SAKSOFON

Umetniška gimnazija – glasbena
smer; modul C: jazz-zabavna glasba

UČNI NAČRT Z DIDAKTIČNIMI PRIPOROČILI

IME PREDMETA: jazz saksofon

Izobraževalni program umetniške gimnazije - glasbena smer; modul C: jazz-zabavna glasba:

obvezni predmet (420 ur)

PRIPRAVILA PREDMETNA KURIKULARNA KOMISIJA V SESTAVI:

Gašper Bertoncelj, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; dr. Inge Breznik, Zavod RS za šolstvo; Polonca Česarek, Zavod RS za šolstvo; Marko Črnčec, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; Matej Hotko, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; mag. Klemen Kotar, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Igor Lunder, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Igor Matković, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Jani Moder, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Nanča Muck, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Robert Ožinger, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; Jure Pukl, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; Peter Smrdel, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Milan Stanisavljević, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Janez Vouk, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; mag. Damjana Zupan, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Vid Žgajner, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola.

JEZIKOVNI PREGLED: Nataša Polončič

OBLIKOVANJE: neAGENCIJA, digitalne preobrazbe, Katja Pirc, s. p.

IZDALA: Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje in Zavod RS za šolstvo

ZA MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE: dr. Vinko Logaj

ZA ZAVOD RS ZA ŠOLSTVO: Jasna Rojc

Ljubljana, 2025

SPLETNA IZDAJA

DOSTOPNO NA POVEZAVI:

https://eportal.mss.edus.si/msswww/datoteke/ucni_nacrti/2026/un-dp-jazz-saksofon_um_gl_c.pdf

Katalogni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

[COBISS.SI](https://cobiss.si)-ID [261826563](https://cobiss.si)

ISBN 978-961-03-1489-9 (Zavod RS za šolstvo, PDF)

Strokovni svet RS za splošno izobraževanje je na svoji 247. seji, dne 16. 10. 2025, določil učni načrt jazz saksofon za izobraževalni program umetniške gimnazije – glasbena smer, modul C – jazz-zabavna glasba.

Strokovni svet RS za splošno izobraževanje se je na svoji 247. seji, dne 16. 10. 2025, seznanil z didaktičnimi priporočili k učnemu načrtu jazz saksofon za izobraževalni program umetniške gimnazije – glasbena smer, modul C – jazz-zabavna glasba.

PRIZNANJE AVTORSTVA – NEKOMERCIALNO – DELJENJE POD ENAKIMI POGOJI

Prenova izobraževalnih programov s prenovijo ključnih programskih dokumentov (kurikuluma za vrtce, učnih načrtov ter katalogov znanj)

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

KAKO SE ZNAJTI?

TIPIČNE STRANI

V dokumentu je za dijakinje in dijake, učiteljice in učitelje ipd. uporabljena moška slovnična oblika, ki velja enakovredno za oba spola.

Tema sporoča vsebinski okvir ali okvir predmetnospecifičnih zmožnosti, povezanih s cilji oz. skupinami ciljev: teme so predmetno specifične in lahko vključujejo vsebinske sklope in dejavnosti ter razvijajo veščine, zmožnosti in koncepte, ki naj bi jih dijaki izgrajevali in razvijali v procesu učenja.

Vrsta teme:
Obvezno
Izbirno
Maturitetno

Opis teme zajema ključne poudarke oz. koncepte kot okvir skupinam ciljev.

Dodatna pojasnila za temo lahko vsebujejo razlago o zasnovi teme, usmeritve in/ali navodila, ki se nanašajo na vsebino, vrsto teme, členitev teme, poimenovanje, trajanje, dejavnosti, izvedbo aktivnosti, učne pripomočke ... oz. karkoli, kar je pomembno za to temo.

IME TEME

OBVEZNO

OPIS TEME

Em fugiaspiduci sitet ut etur, in conest dipsum eosa nonsequam volorum, ommolor aut desequi duciist estrunda volorest, sandeni maximin uscillab il magnam quiam quo con explacc ullaccum alisi quidell igendam, in repta dolupta volor sam, ut hilit laut faccumqui omnim ut doluptur, quam consequ atibus dolo dignate mporehent qui tem nonseque por aliquisimust que volestrum esed quibusdae milla conserf ernate dentiat.

Ma vellaut quatio rporrore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas molorporia doluptatis molum rae nos event, inullit incimaiozem fugiandantis et fugitisque maion ped quo odi beatur, sequi illisqui ipidel escim reprat.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Ullatur sequo qui ut vellenderio. Re exceseq uiatur aturem eos millandio totaquis alibus iume voluptatia quis aut quamust iosant prestius, ut ommodigendis doluptaes dersped moluptae. Harum a volupta tiatur, ne veles quia voluptatia similic tatesequam, seque ventio. Hendis erum quissequo quist que con nulparum ut quuntemos et repro quod ma nimusa sae vellaut eum ulpari valent voluptu rempor a de omnimax impellu ptatiaecusa ducipsae aut evelles temolup tincil imporia simped et endes eum et molum que laborerat voluptiurem nempori bustio explabo rionsenet evenimin nis ex eum voluptam consed que volupid eliquibus, tetusda ntusam ellis ut archill uptiore rundiae nimusdam vel enit, optibea quiaspelitem lam alit re, omnis ab il mo dolupti commihi tionsequiam eicia dolo intur accusci musdaecatet faccatur? Sinctet latiam facescipsa

Ceria pa iumquam, exernam quaspis dit equasit, omnis quis aut apitassum coribusda invenih icatorum qui ut re perumquaepep quame moditatum ipient veligna tessint iaessum, optamus, testi sediasped moluptatem aperiam aut quodips usciate veribus.

Mi, asit volupta tuscil int aspel illit atur, eum idenist iorrum alit, nim re illitas ma nimi, iusclisita dolorrym volorepedio core, consequam quae. De nossiti officillate

Z oznako **SC** so označeni ključni cilji posameznih področij skupnih ciljev. Številčni zapis pri oznaki skupnih ciljev se navezuje na preglednico s skupnimi cilji.

Z oznako **O** so označeni obvezni cilji.

Z ležečim tiskom in oznako **I** so označeni izbirni cilji.

S krepko označenim besedilom so izpostavljeni **minimalni standardi znanja**.

Z ležečim besedilom so označeni izbirni standardi oz. standardi znanja, ki izhajajo iz izbirnih ciljev.

Dodatne pisave in oznake pri standardih so opredeljene v obvezujočih navodilih za učitelja (npr. podčrtani, M, PTI itd.)

IME SKUPINE CILJEV

CILJI

- O:** Et plabo. Nam eum fuga. Et explat. Xerro et aut que nihicia doloribus, velisci tatur
I: *Que ommodic aboribust, tesequae nimaionseni arum audit minusda dolum, si venimil itatat. Estinve litatem ut adit quid qui.* **SC** (2.2.2.1)
I: *Quia voluptatur aut od minverum, quas ilis et mint, eature rehenit magnatur aut exceaquam reiunt et omnis nobit vero excepel in nimagnam quat officiam que plaborpore ne culpa eum dolore aut aspicias sanihil moditam re pelias ne veri reperferes solos dolorum, quidit ad qui dolorerun.*
O: Ibus nis auda vendio venis saperum atem quiant aut pre comniscia num at is quoditi ne estinve litatem venis saperum atem quiant. **SC** (1.3.4.2 | 2.1.1.1 | 2.1.2.1 | 2.2.1.1 | 2.2.1.2 | 3.1.3.1 | 5.1.2.1)

STANDARDI ZNANJA

- Dijak
- Obisquamet faccab incium repenam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorum quasimus mo mi.
 - Ilcillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cupatatu repeliam.
 - Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelliquam rem simos con es est volorum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.**
 - Ut fuga. Nemperum fuga.**
 - Ma vellaut quatio rporore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas
 - Omnim ut doluptur, quam consequi.
 - Obisquamet faccab incium repenam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorum quasimus mo mi.
 - Ilcillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cupatatu repeliam.
 - Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelliquam rem simos con es est volorum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.
 - Ut fuga. Nemperum fuga.

TERMINI:

- ☐ laborerat voluptiurem ☐ veligna tessint ☐ laborerat voluptiurem ☐ veligna tessint
☐ veligna tessint ☐ laborerat voluptiurem ☐ veligna tessint

Pojmi, ki jih dijak mora poznati oz. razumeti (in/ali znati smiselno uporabljati), lahko pa so navedeni tudi priporočeni pojmi. Nabor (strokovnih) terminov zaokrožuje in dopolnjuje posamezno temo, predstavlja pa informacijo učitelju pri načrtovanju vzgojno-izobraževalnega dela. Namenjen je navedbi terminologije, ki jo na področju določene teme v določenem obdobju izobraževalne vertikale usvojijo dijaki.

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH

Viri in literatura,
ki so vključeni v
posamezno temo.

NASLOV TEME

- » Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Morbi eget ante eget ante hendrerit convallis vitae et purus. Donec euismod dolor sed neque condimentum, at sodales enim interdum. <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

NASLOV SKUPINE CILJEV

- » Etiam, M. (2019). Eget laoreet ipsum. Nulla facilisi.
- » Parum, V. (2025). Sequi blaboreet quosam. Seque cus.
- » Morbi P. (2007). Sed ac arcu id velit facilisis aliquet. Nec tincidunt.
- » Eget O. (2010). Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla a ac turpis. Nulla et tempus nunc, vitae scelerisque tellus. Sed in tempus mi, a aliquet quam. Integer ut euismod eros, vel pretium mi. Maecenas sollicitudin.
- » Nunc N. (2023). Morbi suscipit ante quis viverra sollicitudin. Aenean ultricies.
- » Nunc N., Ante A., Sem S. (2015). Nullam congue eleifend magna in venenatis. Ut consectetur quis magna vitae sodales. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Sed A. (2024). Ut aliquet aliquam urna eget laoreet. Fusce hendrerit dolor id mauris convallis, at accumsan lectus fermentum. Nunc bibendum quam et nibh elementum consectetur.

NASLOV SKUPINE CILJEV

- » Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla, <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Nunc F.: Vivamus quis tortor et ipsum tempor laoreet id quis nunc. Phasellus quis sagittis ligula.
- » Redaktion, 2018. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

Viri in literatura, ki so vključeni
v posamezno skupino ciljev.

Hiperpovezava
do zunanjega vira

KAKO SE ZNAJTI?

STRUKTURA UČNEGA NAČRTA Z DIDAKTIČNIMI PRIPOROČILI

KAZALO

OPREDELITEV PREDMETA..... 10

Namen predmeta.....	10
Temeljna vodila predmeta	11
Obvezujoča navodila za učitelje	11

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA 12

Kažipot po didaktičnih priporočilih	12
Splošna didaktična priporočila	13
Splošna priporočila za vrednotenje znanja	14
Specialnodidaktična priporočila področja/predmeta	16

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA.....23

1. LETNIK	24
Tehnične in muzikalne prvine.....	24
Ritmično-melodični vzorci.....	26
Klasične etude.....	28
Jazz etude in metode	29
Skladbe.....	31
Transkripcije	33
2. LETNIK	35
Tehnične in muzikalne prvine.....	35
Ritmično-melodični vzorci.....	37
Klasične etude.....	39
Jazz etude in metode	41
Skladbe.....	43
Transkripcije	45
3. LETNIK	47
Tehnične in muzikalne prvine.....	47
Ritmično-melodični vzorci.....	49
Klasične etude.....	51
Jazz etude in metode	52
Skladbe.....	54
Transkripcije	56
4. LETNIK	57
Tehnične in muzikalne prvine.....	57

Ritmično-melodični vzorci	59
Klasične etude.....	60
Jazz etude in metode	61
Skladbe.....	62
Transkripcije	64

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH65

1. letnik.....	65
TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE .	65
RITMIČNO-MELODIČNI VZORCI	65
KLASIČNE ETUDE	65
JAZZ ETUDE IN METODE	65
SKLADBE.....	65
TRANSKRIPCije	66
2. letnik.....	66
TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE .	66
RITMIČNO-MELODIČNI VZORCI	66
KLASIČNE ETUDE	66
JAZZ ETUDE IN METODE	66
SKLADBE.....	67
TRANSKRIPCije	67
3. letnik.....	67
TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE .	67
RITMIČNO-MELODIČNI VZORCI	67
KLASIČNE ETUDE	67
JAZZ ETUDE IN METODE	67
SKLADBE.....	68
TRANSKRIPCije	68
4. letnik.....	68
TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE .	68
RITMIČNO-MELODIČNI VZORCI	68
KLASIČNE ETUDE	68

JAZZ ETUDE IN METODE	69
SKLADBE	69
TRANSKRIPCije	69
PRILOGE	70

OPREDELITEV PREDMETA

NAMEN PREDMETA

Pri predmetu jazz saksofon dijak razvija sposobnost za ustvarjalno izražanje z improvizacijo, pogloblja svoja teoretična in praktična znanja, razvija motorične sposobnosti in se seznaja z glavnimi slogi in predstavniki jazza. Pri tem ozavešča in razvija občutek za swing, jazzovsko fraziranje, različne jazzovske ritme in metrume, melodiko bebopa in drugih pomembnih jazzovskih slogov. Razvija občutek za igranje v skupini in kot solist ter se zaveda vloge in pozicije saksofona kot solističnega instrumenta v zasedbah različnih velikosti in stilov. Pri uporabi omenjenih veščin je naloga učitelja, da pri dijaku spodbudi kreativnost in samostojno kritično presojo, ki vključuje razumevanje naučenega, analiziranje, vrednotenje, sposobnost razčlenjevanja, opazovanja napak.

Razvoj jazzovskega saksofonista v srednješolskem obdobju usmerja dijaka v profesionalno delo in ga usposablja za študij univerzitetnih programov, zato zahteva poglobljen razvoj glasbenih umetniških sposobnosti ter sistematično pridobivanje glasbeno-vsebinskega in tehničnega znanja ter veščin. Za razvoj tehnike jazzovskega saksofonista je poleg jazzovskih lestvic, modusov, jazzovskih transkripcij, etud in jazzovskih vzorcev v vseh tonalitetah zelo pomembna tudi realizacija klasičnega repertoarja, ki je sestavni del tega učnega načrta. Z igranjem jazzovskih vzorcev v vseh tonalitetah dijak razvija sposobnosti transponiranja; zapisovanje jazzovskih transkripcij omogoča razvijanje posluha dijaka, izboljševanje občutka za ritem, razumevanje jazzovske motivike in načina ustvarjanja jazzovskih fraz.

Pri predmetu jazz saksofon dijak odkriva, razvija in pogloblja svoje glasbene sposobnosti, znanje in veščine; raziskuje in obvladuje izrazne možnosti inštrumenta; z jazzovsko improvizacijo razvija ustvarjalne sposobnosti; spoznava, razume in uporablja jazzovske glasbene izraze; spoznava in udejanja izvajalsko prakso posameznih jazzovskih stilov (stride, swing, bebop, modal, latin jazz); razvija občutek za ritem, fraziranje, dinamično in tonsko oblikovanje; uri se v hitrem branju; vključuje se v jazzovske ansamble in se pri tem navaja na medsebojno umetniško sodelovanje; tvorno sodeluje pri ustvarjalnih projektih in razvija kreativnost in podjetnost; kritično uporablja informacijsko tehnologijo; uporablja računalniške programe in pridobiva podatke iz različnih virov; ob izvajanju del slovenskih skladateljev spoznava domačo glasbeno ustvarjalnost in oblikuje primerjave z evropsko glasbeno dediščino, hkrati pa je spodbujen tudi k skladanju lastnih skladb.

TEMELJNA VODILA PREDMETA

Predmet temelji na ciljnem in procesnem udejanjanju avtentičnih oblik učenja glasbe. Ponuja široko in temeljito izobrazbo, ki dijaku omogoča samostojno delo. Učitelj ob upoštevanju dijakove stopnje razvoja in njegovih interesov izbira naslednje glasbene vsebine: tehnične in muzikalne prvine, jazzovske standarde in etude, skladbe iz obdobja swinga, bebopa, modalne skladbe, transkripcije, osnovni big band repertoar, skladbe slovenskih skladateljev, skladbe za branje *a prima vista*, jazzovske kadence 2–5–1 v duru in molu, harmonizacije melodij, transpozicije, improvizacije, lastne kompozicije. Namen izbora teh vsebin je razvijanje dijakove glasbene nadarjenosti in njegovih glasbenih sposobnosti, spretnosti ter znanj.

Učitelj dijaku omogoča tudi soustvarjanje učnega procesa predvsem s pomočjo preigravanja jazzovskih standardov (balada, medium, blues, modal) in transkripcij po dijakovi lastni izbiri. Preostali ključni dejavniki pri soustvarjanju učnega procesa so: osebni cilji, zastavljanje vprašanj, namera učenja in kriterij uspešnosti. To vodi k aktivnejši vlogi dijaka ter h kakovostnemu razvoju in k trajnejšemu znanju.

OBVEZUJOČA NAVODILA ZA UČITELJE

Pouk je celostno in ciljno zastavljen za vsakega posameznega dijaka. Temelji na sodobnih raziskavah in učinkovitih strategijah. Učitelj pozna in spodbuja dijakove ambicije ter nadstandardne sposobnosti, zagotavlja kakovostno strokovno podporo in mu s tem pomaga oblikovati ter uresničevati kratko-, srednje- in dolgoročne cilje. Za učinkovito načrtovanje pouka učitelj sočutno in spodbudno spremlja dijakovo trenutno počutje, odzivanje in napredek. Ob pogovorih z dijakom, sodelovanju s starši, posvetu s strokovnimi sodelavci in tudi z nabiranjem dodatnih strokovnih znanj upošteva dijakove predispozicije in okoliščine, ki zahtevajo prilagajanje pouka tako zaradi obremenitev pri pouku, nastopih in tekmovanjih kot tudi zaradi dijakovega zdravstvenega stanja ter psihofizičnega počutja. Nenehno ohranja spodbudno naravnost in dijaka usmerja k največji mogoči uresnitvi njegovih potencialov v dani situaciji.

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA

KAŽIPOT PO DIDAKTIČNIH PRIPOROČILIH

Razdelke *Kažipot po didaktičnih priporočilih*, *Splošna didaktična priporočila* in *Splošna priporočila za vrednotenje znanja* je pripravil Zavod RS za šolstvo.

Didaktična priporočila prinašajo učiteljem napotke za uresničevanje učnega načrta predmeta v pedagoškem procesu. Zastavljena so večplastno, na več ravneh (od splošnega h konkretnemu), ki se medsebojno prepletajo in dopolnjujejo.

- » Razdelka ***Splošna didaktična priporočila*** in ***Splošna priporočila za vrednotenje znanja*** vključujeta krovne usmeritve za načrtovanje, poučevanje in vrednotenje znanja, ki veljajo za vse predmete po celotni izobraževalni vertikali. Besedilo v teh dveh razdelkih je nastalo na podlagi *Usmeritev za pripravo didaktičnih priporočil k učnim načrtom za osnovne šole in srednje šole* (<https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/3ladrdt>) ter *Izhodišč za prenovo učnih načrtov v osnovni šoli in gimnaziji* (<https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/plw0909>) in je v vseh učnih načrtih enako.
- » Razdelek ***Specialnodidaktična priporočila področja/predmeta*** vključuje tista didaktična priporočila, ki se navezujejo na področje/predmet kot celoto. Zajeti so didaktični pristopi in strategije, ki so posebej priporočeni in značilni za predmet glede na njegovo naravo in specifikke.

Učni načrt posameznega predmeta je členjen na *teme*, vsaka tema pa se lahko nadalje členi na *skupine ciljev*.

- » Razdelka ***Didaktična priporočila za temo*** in ***Didaktična priporočila za skupino ciljev*** vključujeta konkretne in specifične napotke, ki se nanašajo na poučevanje določene teme oz. skupine ciljev znotraj teme. Na tem mestu so izpostavljene preverjene in učinkovite didaktične strategije za poučevanje posamezne teme ob upoštevanju značilnosti in vidikov znanja, starosti dijakov, predznanja, povezanosti znanja z drugimi predmeti/področji ipd. Na tej ravni so usmeritve lahko konkretizirane tudi s primeri izpeljave oz. učnimi scenariji.

Didaktična priporočila na ravni skupine ciljev zaokrožujeta razdelka ***Priporočeni načini izkazovanja znanja*** in ***Opisni kriteriji***, ki vključujeta napotke za vrednotenje znanja (spremljanje, preverjanje, ocenjevanje) znotraj posamezne teme oz. skupine ciljev.

SPLOŠNA DIDAKTIČNA PRIPOROČILA

Učitelj si za uresničitev ciljev učnega načrta, kakovostno učenje ter optimalni psihofizični razvoj dijakov prizadeva zagotoviti varno in spodbudno učno okolje. V ta namen pri poučevanju uporablja raznolike didaktične strategije, ki vključujejo učne oblike, metode, tehnike, učna sredstva in gradiva, s katerimi dijakom omogoča aktivno sodelovanje pri pouku, pa tudi samostojno učenje. Izbira jih premišljeno, glede na namen in naravo učnih ciljev ter glede na učne in druge, za učenje pomembne značilnosti posameznega dijaka, učne skupine ali oddelka.

Varno in spodbudno učno okolje učitelj zagotavlja tako, da:

- » spodbuja medsebojno sprejemanje, sodelovanje, čustveno in socialno podporo;
- » neguje vedoželjnost, spodbuja interes in motivacijo za učenje, podpira razvoj različnih talentov in potencialov;
- » dijake aktivno vključuje v načrtovanje učenja;
- » kakovostno poučuje in organizira samostojno učenje (individualno, v parih, skupinsko) ob različni stopnji vodenja in spodbujanja;
- » dijakom omogoča medsebojno izmenjavo znanja in izkušenj, podporo in sodelovanje;
- » prepozna in pri poučevanju upošteva predznanje, skupne in individualne učne, socialne, čustvene, (med)kulturne, telesne in druge potrebe dijakov;
- » dijakom postavlja ustrezno zahtevne učne izzive in si prizadeva za njihov napredek;
- » pri dijakih stalno preverja razumevanje, spodbuja ozaveščanje in usmerjanje procesa lastnega učenja;
- » proces poučevanja prilagaja ugotovitvam sprotne spremljanja in preverjanja dosežkov dijakov;
- » omogoča povezovanje ter nadgrajevanje znanja znotraj predmeta, med predmeti in predmetnimi področji;
- » poučuje in organizira samostojno učenje v različnih učnih okoljih (tudi virtualnih, zunaj učilnic), ob uporabi avtentičnih učnih virov in reševanju relevantnih življenjskih problemov in situacij;
- » ob doseganju predmetnih uresničuje tudi skupne cilje različnih področij (jezik, državljanstvo, kultura in umetnost; trajnostni razvoj; zdravje in dobrobit; digitalna kompetentnost; podjetnost).

Učitelj pri uresničevanju ciljev in standardov znanja učnega načrta dijakom omogoči prepoznavanje in razumevanje:

- » smisla oz. namena učenja (kaj se bodo učili in čemu);

- » uspešnosti lastnega učenja oz. napredka (kako in na temelju česa bodo vedeli, da so pri učenju uspešni in so dosegli cilj);
- » pomena različnih dokazov o učenju in znanju;
- » vloge povratne informacije za stalno izboljševanje ter krepitev občutka »zmorem«;
- » pomena medvrstniškega učenja in vrstniške povratne informacije.

Za doseganje celostnega in poglobljenega znanja učitelj načrtuje raznolike predmetne ali medpredmetne učne izzive, ki spodbujajo dijake k aktivnemu raziskovanju, preizkušanju, primerjanju, analiziranju, argumentiranju, reševanju avtentičnih problemov, izmenjavi izkušenj in povratnih informacij. Ob tem nadgrajujejo znanje ter razvijajo ustvarjalnost, inovativnost, kritično mišljenje in druge prečne veščine. Zato učitelj, kadar je mogoče, izvaja projektni, problemski, raziskovalni, eksperimentalni, izkustveni ali praktični pouk in uporablja temu primerne učne metode, pripomočke, gradiva in digitalno tehnologijo.

Učitelj upošteva raznolike zmožnosti in potrebe dijakov v okviru notranje diferenciacije in individualizacije pouka ter personalizacije učenja s prilagoditvami, ki obsegajo:

- » učno okolje z izbiro ustreznih didaktičnih strategij, učnih dejavnosti in oblik;
- » obsežnost, zahtevnost in kompleksnost učnih ciljev;
- » raznovrstnost in tempo učenja;
- » načine izkazovanja znanja, pričakovane rezultate ali dosežke.

Učitelj smiselno upošteva načelo diferenciacije in individualizacije tudi pri načrtovanju domačega dela dijakov, ki naj bo osmišljeno in raznoliko, namenjeno utrjevanju znanja in pripravi na nadaljnje učenje.

Individualizacija pouka in personalizirano učenje sta pomembna za razvijanje talentov in potencialov nadarjenih dijakov. Še posebej pa sta pomembna za razvoj, uspešno učenje ter enakovredno in aktivno vključenost dijakov s posebnimi vzgojno-izobraževalnimi potrebami, z učnimi težavami, dvojno izjemnih, priseljencev ter dijakov iz manj spodbudnega družinskega okolja. Z individualiziranimi pristopi preko inkluzivne poučevalne prakse učitelj odkriva in zmanjšuje ovire, ki dijakom iz teh skupin onemogočajo optimalno učenje, razvoj in izkazovanje znanja, ter uresničuje v individualiziranih programih in v drugih individualiziranih načrtih načrtovane prilagoditve vzgojno-izobraževalnega procesa za dijake iz specifičnih skupin.

SPLOŠNA PRIPOROČILA ZA VREDNOTENJE ZNANJA

Vrednotenje znanja razumemo kot ugotavljanje znanja dijakov skozi celoten učni proces, tako pri spremljanju in preverjanju (ugotavljanje predznanja in znanja dijaka na vseh stopnjah učenja) kot tudi pri ocenjevanju znanja.

V prvi fazi učitelj kontinuirano spremlja in podpira učenje, preverja znanje vsakega dijaka, mu nudi kakovostne povratne informacije in ob tem ustrezno prilagaja lastno poučevanje. Pred začetkom učnega procesa učitelj najprej aktivira in ugotavlja dijakovo predznanje in ugotovitve uporabi pri načrtovanju pouka. Med učnim procesom sproti preverja doseganje ciljev pouka in standardov znanja ter spremlja in ugotavlja napredek dijaka. V tej fazi učitelj znanja ne ocenjuje, pač pa na osnovi ugotovitev sproti prilagaja in izvaja dejavnosti v podporo in spodbudo učenju (npr. dodatne dejavnosti za utrjevanje znanja, prilagoditve načrtovanih dejavnosti in nalog glede na zmožnosti in potrebe posameznih dijakov ali skupine).

Učitelj pripomore k večji kakovosti pouka in učenja, tako da:

- » sistematično, kontinuirano in načrtno pridobiva informacije o tem, kako dijak dosega učne cilje in usvaja standarde znanja;
- » ugotavlja in spodbuja razvoj raznolikega znanja – ne le vsebinskega, temveč tudi procesnega (tj. spretnosti in veščin), spremlja in spodbuja pa tudi razvijanje odnosnega znanja;
- » spodbuja dijaka, da dosega cilje na različnih taksonomskih ravneh oz. izkazuje znanje na različnih ravneh zahtevnosti;
- » spodbuja uporabo znanja za reševanje problemov, sklepanje, analiziranje, vrednotenje, argumentiranje itn.;
- » je naravnani na ugotavljanje napredka in dosežkov, pri čemer razume, da so pomanjkljivosti in napake zlasti priložnosti za nadaljnje učenje;
- » ugotavlja in analizira dijakovo razumevanje ter odpravlja vzroke za nerazumevanje in napačne predstave;
- » dijaka spodbuja in ga vključuje v premisleke o namenih učenja in kriterijih uspešnosti, po katerih vrednoti lastno učno uspešnost (samovrednotenje) in uspešnost vrstnikov (vrstniško vrednotenje);
- » dijaku sproti podaja kakovostne povratne informacije, ki vključujejo usmeritve za nadaljnje učenje.

Ko so dejavnosti prve faze (spremljanje in preverjanje znanja) ustrezno izpeljane, sledi druga faza, ocenjevanje znanja. Pri tem učitelj dijaku omogoči, da lahko v čim večji meri izkaže usvojeno znanje. To doseže tako, da ocenjuje znanje na različne načine, ki jih je dijak spoznal v procesu učenja. Pri tem upošteva potrebe dijaka, ki za uspešno učenje in izkazovanje znanja potrebuje prilagoditve.

Učitelj lahko ocenjuje samo znanje, ki je v učnem načrtu določeno s standardi znanja. Predmet ocenjevanja znanja niso vsi učni cilji, saj vsak cilj nima z njim povezanega specifičnega standarda znanja. Učitelj ne ocenjuje stališč, vrednot, navad, socialnih in čustvenih veščin ipd., čeprav so te zajete v ciljih učnega načrta in jih učitelj pri dijaku sistematično spodbuja, razvija in v okviru prve faze tudi spremlja.

Na podlagi standardov znanja in kriterijev uspešnosti učitelj, tudi v sodelovanju z drugimi učitelji, pripravi kriterije ocenjevanja in opisnike ter jih na ustrezen način predstavi dijaku. Če dijak v procesu učenja razume in uporablja kriterije uspešnosti, bo lažje razumel kriterije ocenjevanja. Ugotovitve o doseganju standardov znanja, ki temeljijo na kriterijih ocenjevanja in opisnikih, se izrazijo v obliki ocene.

Učitelj z raznolikimi načini ocenjevanja omogoči izkazovanje raznolikega znanja (védenje, spretnosti, veščine) na različnih ravneh. Zato poleg pisnih preizkusov znanja in ustnih odgovorov ocenjuje izdelke (pisne, likovne, tehnične, praktične in druge za predmet specifične) in izvedbo dejavnosti (govorne, gibalne, umetniške, eksperimentalne, praktične, multimedijske, demonstracije, nastope in druge za predmet specifične), s katerimi dijak izkaže svoje znanje.

SPECIALNODIDAKTIČNA PRIPOROČILA PODROČJA/PREDMETA

Učni načrt učitelja usmerja pri izboru učnih strategij oziroma k cilju usmerjenih učnih dejavnosti. Učitelj pri načrtovanju učnih ur izhaja iz:

- temeljnih didaktičnih načel (npr. načelo aktivnosti, načelo nazornosti, načelo strukturiranosti, sistematičnosti in postopnosti, načelo ekonomičnosti in racionalnosti pouka, načelo povezovanja teorije in prakse, načelo trajnosti znanja, načelo motivacije, načelo individualizacije pouka, načelo socializacije dijaka);
- dijakovih glasbenih sposobnosti, spretnosti in znanj, razvojnih značilnosti, individualnih potreb in interesov ter
- kulturne, umetniške in sporočilne vrednosti glasbe.

Poleg že uveljavljenih in preizkušenih didaktičnih strategij ter metod v pouk vključuje inovativne tehnike, prožno uporablja različne učne oblike, uvaja nove didaktične postopke, učne metode in sodobne digitalne tehnologije. Pouk izvaja v spodbudnem učnem okolju, tako v razredu kot tudi zunaj njega. Obiski koncertov, glasbenih prireditev in srečanja z glasbenimi umetniki pomembno širijo glasbena znanja dijakov, spodbujajo kritično mišljenje in razvijajo estetsko vrednotenje.

Glasbena znanja pripevajo k razvoju ključne kompetence kulturna zavest in izražanje. Ob zavedanju slovenske glasbene in kulturne identitete, ki temelji na bogati zakladnici ljudske in umetne glasbe, dijaki širijo svoja znanja ter spoznavajo raznolikost in bogastvo glasbenih praks drugih kultur in narodov.

Zgradba učnega načrta

Cilji v učnem načrtu so oblikovani odprto in široko, kar učitelju omogoča avtonomijo pri izboru glasbenih vsebin ter njihovem prilagajanju razvojnim značilnostim, zmožnostim in interesom

dijakov. Cilji se nadgrajujejo iz letnika v letnik, kar zagotavlja postopnost in kontinuiteto skozi celotno gimnazijsko vertikalno. Standardi znanja so izpeljani iz ciljev.

Posamezen letnik gimnazije predstavlja temo v učnem načrtu. Pod vsako temo (letnikom) so nanizane skupine ciljev, zbrane pod svojim tematskim naslovom (npr. Tehnične in muzikalne prvine, Ritmično-melodični vzorci). V vsakem letniku gimnazije se uresničujejo vsi cilji vseh tematsko združenih skupin ciljev, načrtovanje teh ciljev pa naj bo uravnoteženo z razvidno rdečo nitjo učnega procesa. Skozi daljše časovno obdobje učitelj načrtuje postopno uvajanje ciljev in njihovo nadgradnjo z novimi, pri čemer izhaja iz usvojenih znanj in spretnosti, pridobljenih v predhodnih letnikih.

S široko opredelitvijo pojmov je učitelju omogočena avtonomija pri izboru strokovnih terminov glede na izbor glasbenih vsebin in druge vsebine tematskega sklopa.

Doseganje ciljev in uresničevanje učnega programa za jazz saksofon sta v veliki meri odvisna od dijakovih sposobnosti, zanimanja, kontinuiranega dela in ciljev. Temeljno poslanstvo učitelja je v dijaku vzbuditi željo po glasbenem ustvarjanju in spodbuditi razvoj njegovega glasbenega čuta, prav tako mora učitelj poskrbeti za vzpostavitev posameznikovega pravilnega osebnega sistema vsakodnevne vadbe, tako v vsebinskem kot v količinskem smislu. Ob sistematični vadbi naj dijak utrjuje voljo, disciplino, vztrajnost, doslednost in samostojnost ob načrtnem delu in kontinuiranem izpopolnjevanju. S tem utrjuje delovne navade in gradi ustvarjalen odnos do dela. Zaradi individualnega pristopa k dijaku ter zaradi upoštevanja njegovih fizičnih, psihičnih in glasbenih dispozicij naj učni načrt ne pomeni neke toge obveznosti. Učitelj naj s sistematično razvrščenim gradivom nakaže posamezne težavnostne stopnje, ki mu služijo za usmeritev in pomoč pri razvoju mladega glasbenika. Z upoštevanjem dijakovih sposobnosti naj zato skrbno oblikuje individualni učni načrt za vsakega dijaka. Naloga učitelja v učnem procesu je, da pri dijaku spodbuja nadarjenost, pomnjenje, ustvarjalnost ter da poudarja in spodbuja redno samostojno delo, ki je pomembno pri poklicnem delu oz. pri nadaljevanju študija. Učitelj naj prav tako spodbuja dijaka k obisku koncertov, seminarjev in tekmovanj ter k prebiranju glasbene in strokovne literature. Skrbi naj tudi za dijakov socialni razvoj ter kolegialnost in solidarnost, prvine, ki mu bodo pomagale v poklicnem življenju.

Individualizacija in formativno spremljanje znanja

Pri individualnem pouku jazz saksofon je individualizacija temeljni didaktični princip: učitelj cilje, vsebine, tempo in načine izkazovanja znanja sproti prilagaja posameznemu dijaku ter napredku, ugotovljenemu s formativnim spremljanjem (nameni učenja, jasni kriteriji uspešnosti, sprotna povratna informacija, samovrednotenje in vrstniška povratna informacija). Pojem diferenciacija smiselno uporabljamo v skupinskih kontekstih (skupinska igra, orkester), pri čemer učitelj v isti učni situaciji diferencira vloge, zahtevnost in podporo glede na različne zmožnosti dijakov. Učitelj s premišljenim izborom glasbenih vsebin prilagaja raven zahtevnosti dijakovim zmožnostim. Oblika individualnega pouka še bolj podpira individualizacijo (ob podpori formativnega spremljanja). Učitelj načrtuje cilje tako, da spodbuja dijakovo samostojnost pri glasbenih dejavnostih izvajanje, poslušanje in ustvarjanje.

Glasbeni pouk, osredinjen na dijaka, od učitelja zahteva stalno didaktično ustvarjalnost pri oblikovanju učnega procesa, v katerem dijak postopoma prevzema odgovornost za lastno učenje in učne dosežke. Hkrati pri dijaku spodbuja sodelovalno učenje in timsko delo, pri katerem dijak praktično in teoretično raziskuje glasbo ter rešuje avtentične, problemske naloge.

Medpredmetne povezave

Učitelj uresničuje horizontalno in vertikalno medpredmetno povezovanje, tako z vidika procesov učenja kot tudi učnih vsebin in pojmov.

Učitelj se povezuje z drugimi strokovnimi člani pedagoškega aktiva, sodeluje pri načrtovanju medpredmetnih povezav in ustvarjalno sodeluje pri izvajanju učnega procesa. Dijaki se medpredmetno ustvarjalno povezujejo z drugimi glasbeniki pri pouku improvizacije in skupinske igre, v instrumentalno-vokalnih sestavih, velikem jazzovskem orkestru in drugih zasedbah. Teoretske vsebine predmetov, ki jih obiskuje dijak, se medsebojno prepletajo in tesno dopolnjujejo. Dijak lahko svoja teoretska znanja, pridobljena tako pri individualnem pouku kot tudi pri pouku improvizacije, osnov aranžiranja, solfeggia, klavirja, glasbenega stavka pa tudi glasbene zgodovine, uporablja pri kompozicijski in slogovni analizi skladb. Obenem učitelj dijaka spodbuja h komponiranju lastnih avtorskih skladb, ki bistveno pripomorejo k razvijanju individualnega izraza.

Medpredmetno povezovanje se v največji mogoči meri uresničuje s timskim delom in v prožni organizaciji učnih ur. Udejanja naj se tudi na ekskurzijah, gostovanjih dijakov doma in v tujini ter pri projektne in raziskovalnem delu.

Vrednotenje, preverjanje in ocenjevanje znanja

Pod vsako skupino ciljev so nanizani široko zastavljeni cilji in standardi znanja, ki učitelju omogočajo avtonomijo. Iz ciljev, ki jih lahko objektivno preverimo, so izpeljani standardi. Standardi znanja se dosegajo z vzgojno-izobraževalnim delom v dejavnostih, ki se izvajajo v živo s prepletanjem ciljev, vsebin, metod in oblik dela. Pri doseganju kakovostne ravni standardov upoštevamo individualne značilnosti glasbenega razvoja dijaka.

Preverjanje znanja

Pri preverjanju znanja učitelj redno spremlja dijakov razvoj in napredek, preverja dijakovo sposobnost dojemanja, raven znanja in zmožnosti ter mu daje povratne informacije o njegovem napredovanju. Sprotno razčlenjevanje dijakovih dosežkov in znanja ter morebitnih pomanjkljivosti lahko ustvarja kar najbolj celovito in stvarno sliko o napredku in morebitnih težavah dijaka; na tem temelju učinkoviteje pripravimo načrt nadaljnjega dela in dajemo jasne napotke za učinkovitejšo vadbo oz. učenje. Rezultatov preverjanja ne uporabimo za ocenjevanje. K preverjanju lahko učitelj občasno povabi tudi druge učitelje istega ali sorodnega predmeta, kar bo okrepilo timsko delo, pretok in izmenjavo izkušenj ter usklajevanje meril.

Ocenjevanje znanja

Glede na naravo instrumentalnega pouka dijakovo znanje ocenjujemo z izvedbo izbranih glasbenih vsebin pri pouku in na nastopih. Ocenjujemo tehnično obvladovanje glasbila, natančnost in zanesljivost izvedbe, prikaz muzikalnosti ter težavnost repertoarja.

Priporočljivo je, da dijak ob koncu šolskega leta izvede zaključni nastop, na katerem predstavi svoje pridobljeno znanje in spretnosti iz priporočene snovi.

Zaključni nastop naj dijaku omogoči, da svoje znanje in spretnosti predstavi na praktičen in ustvarjalen način. Na njem izkaže doseganje standardov znanja z izvedbo vsebin, ki so določene za posamezni letnik, pri čemer mora doseči vsaj minimalne standarde znanja. Priporočamo, da dosežek na zaključnem nastopu ocenita vsaj **dva učitelja**, ki dijaka ne poučujeta. Oceno oblikujeta v soglasju z učiteljem nosilcem predmeta.

Priporočena snov za zaključni nastop:

1. LETNIK

Dijak:

- » zaigra lestvico;
- » zaigra eno klasično etudo;
- » zaigra eno jazz etudo;
- » zaigra transkripcijo;
- » zaigra dva jazz standarda po lastnem izboru.

2. LETNIK

Dijak:

- » zaigra lestvico;
- » zaigra eno klasično etudo;
- » zaigra eno jazz etudo;
- » zaigra transkripcijo;
- » zaigra dva jazz standarda po izboru komisije izmed predlaganih pet.

3. LETNIK

Dijak:

- » zaigra lestvico;
- » zaigra eno klasično etudo;
- » zaigra eno jazz etudo;
- » zaigra transkripcijo;
- » zaigra dva jazz standarda po izboru komisije izmed predlaganih deset.

4. LETNIK

Dijak:

- » zaigra lestvico;
- » zaigra eno klasično etudo;
- » zaigra eno jazz etudo;
- » zaigra transkripcijo;
- » zaigra dva jazz standarda po izboru komisije izmed predlaganih petnajst.

Dijak, ki opravlja maturo iz izbirnega predmeta glasba, ne opravlja zaključnega nastopa.

Skupni cilji

Cilji predmeta podpirajo skupne cilje s področij Jezik, državljanstvo, kultura in umetnost, Trajnostni razvoj, Zdravje in dobrobit, Digitalna kompetentnost in Podjetnost.

V okviru pouka dijak:

Jezik, državljanstvo, kultura in umetnost

- » spoznava (1.1.2.1) in uporablja strokovno terminologijo glasbenega jezika (1.1.2.2);
- » analizira različne glasbene zapise in druga gradiva o glasbi (1.1.4.1);
- » razvija lastne sporazumevalne zmožnosti z nenasilno komunikacijo (1.1.5.1);
- » vzpostavlja odnos do umetnosti in ozavešča lastno doživljanje (1.3.1.1);
- » spoznava umetniške zvrsti, njihova izrazna sredstva ter kulturno-zgodovinski kontekst (1.3.2.1);
- » uživa ob ustvarjanju glasbe ter se veseli lastnih dosežkov in dosežkov drugih (1.3.4.1);

» svobodno izraža in uresničuje ustvarjalne ideje (1.3.4.2);

» živi kulturo in umetnost kot vrednoto (1.3.5.1);

Trajnostni razvoj

» s pomočjo glasbe prepoznava lastne vrednote v povezavi s trajnostnim razvojem (2.1.1.1);

» gradi odgovoren odnos do naravnih sistemov (2.1.3.1);

» kritično presoja informacije z vidika okolja, živih bitij in družbe ob upoštevanju različnih perspektiv (2.2.2.1);

» sodeluje z drugimi pri ukrepanju za trajnostnost (2.4.2.1);

Zdravje in dobrobit

» uravnava lastno doživljanje (3.1.2.1), razvija samozavest in samospoštovanje (3.1.2.2);

» z glasbenimi dejavnostmi spodbuja radovednost (3.1.4.1) in se sprošča (3.2.3.2);

» se vključuje v gibalne dejavnosti (3.2.1.3), s katerimi vzpostavlja pozitiven odnos do gibanja (3.2.1.2) ter spoznava ukrepe za ohranjanje zdravja (3.2.4.1);

» razvija spretnost aktivnega poslušanja (3.3.2.1) in sodelovalne veščine (3.3.3.1);

Digitalna kompetentnost

» pri iskanju informacij o glasbi (4.1.1.1), ustvarjanju, urejanju in deljenju v različnih formatih uporablja digitalno tehnologijo (4.2.1.1), (4.3.1.1), (4.3.2.1);

» upravlja svojo digitalno identiteto (4.2.6.1);

» prepoznava tehnične težave in jih skuša reševati (4.5.1.1);

Podjetnost

» uporablja glasbeno znanje in izkušnje pri reševanju izzivov (5.1.2.1), (5.3.1.1);

» vrednoti dosežke ustvarjanja ter uspešnost pri doseganju zastavljenih ciljev (5.3.5.2);

» uporablja pridobljeno glasbeno znanje v novih situacijah, npr. pri ustvarjanju (5.3.5.3).

Delo z dijaki z raznolikimi vzgojno-izobraževalnimi potrebami

Učitelj preko inkluzivne prakse prilagodi poučevanje, preverjanje in ocenjevanje znanja za nadarjene dijake, dijake z učnimi težavami, dijake s posebnimi potrebami, dijake priseljence in dijake iz manj spodbudnega družinskega okolja. Prilagaja vsebine, metode, oblike in pristope dela, čas ter rabo didaktičnih pripomočkov za doseg ciljev in standardov znanj ali za preseganje le-teh. Delo z dijaki z raznolikimi potrebami zahteva timsko delo, sodelovanje med učitelji, spremljevalci in drugimi strokovnjaki. Učitelj sproti evalvira učinkovitost prilagoditev ter jih po potrebi spreminja glede na dijakov napredek.

Osnovno izhodišče za učiteljevo delo v prilagodljivem in vključujočem učnem okolju so spoštovanje ter upoštevanje različnosti, izvirnosti in individualnosti pa tudi njegova lastna inkluzivna poučevalna praksa zaradi vse večje raznolikosti med dijaki. Prilagodljivo in vključujoče učno okolje poudarja pomen koncepta vključevanja, ki temelji na dojemanju razreda kot skupnosti različnih in edinstvenih posameznikov ter zahteva prilagoditev vzgojno-izobraževalnega procesa, da ta ustreza potrebam vseh dijakov.

Literatura:

Ahačič, K. (2025). *Ključni cilji po področjih skupnih ciljev* (Spletna izd.). Zavod RS za šolstvo.

<https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/eohgiiI>

Holcar, A., idr. (2016). *Formativno spremljanje v podporo učenju. Priročnik za učitelje in strokovne delavce*. Zavod RS za šolstvo.

Marentič Požarnik, B. (2021). *Psihologija učenja in pouka*. DZS.

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA

1. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

V 1. letnik spadajo naslednje skupine ciljev: *Tehnične in muzikalne prvine, Ritmično-melodični vzorci, Klasične etude, Jazz etude in metode, Skladbe in Transkripcije*. V tej temi dijak spozna osnovne značilnosti jazzovskega izraza in pridobiva tehnične spretnosti, ki so potrebne za kakovostno izvajanje jazz glasbe.

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE

CILJI

Dijak:

- : pogloblja ozaveščeno in samostojno kontrolo funkcionalne drže telesa in instrumenta;
SC (3.2.1.1)
- : pogloblja izvajalske spretnosti ter razvija temeljne elemente igranja, kot sta preponsko dihanje in nastavek;
- : spozna vsebine in dela iz literature, ki so prilagojene njegovim tehničnim in muzikalnim zmogljivostim;
- : usvoji vezave s pomočjo trebušne prepone, izenačenost registrov, prstno tehniko, dinamične kontraste, čisto intonacijo in vibrato;
- : igra kromatično lestvico po celotnem obsegu instrumenta legato in z artikulacijami;
- : igra diatonične terce in trozvoke v durovih lestvicah po celotnem obsegu instrumenta;
- : igra intervalne vaje od male sekunde do male terce po poltonskem postopu;
- : spozna bluesovsko lestvico in pentatonske lestvice.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže funkcionalno držo telesa in instrumenta;
- » zaigra s kontroliranim tonom v osnovnem obsegu instrumenta;
- » izvede diatonične terce in trozvoke vseh durovih lestvic;
- » zaigra kromatično lestvico;
- » zaigra bluesovsko lestvico.

TERMINI

- diatonična terca ◦ diatonični trozvok ◦ kromatična lestvica ◦ lestvica ◦ pentatonika
- bluesovska lestvica

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Priporočen minimalni tempo za vajo kromatike, diatoničnih terc in trozvokov je 60 udarcev na minuto (UNM). Vse vaje naj se izvajajo v šestnajstinkah, trozvoki pa tudi v obliki triol.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja;
- » z nastopi;
- » s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost, natančnost izvajanja;
- » pravilna drža;

RITMIČNO-MELODIČNI VZORCI

CILJI

Dijak:

- : se uri v transponiranju z igranjem krajših motivov (vzorcev);
- : spozna melodično in harmonsko besedišče;
- : uporablja in zapiše lastne vzorce in vzorce iz literature (transkripcije, etude);
- : igra vzorce po različnih intervalnih postopih in jih vnaša na primerna mesta v solu;
- : slušno prepozna zven pomembnih akordičnih tonov (tonika, terca, kvinta, septima);
- : razume razveze funkcionalnih tonov (terca, septima) in jih uporablja pri procesu improvizacije.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » pozna melodično in harmonsko besedišče;
- » zaigra vzorce po različnih intervalnih postopih in jih vnaša na primerna mesta v solu;
- » **v zmernem tempu transponira lažji vzorec po celotnem obsegu instrumenta;**
- » slušno prepozna zven pomembnih akordičnih tonov (tonika, terca, kvinta, septima);
- » pri enostavnejših harmonskih oblikah razume in povezuje funkcionalne tone.

TERMINI

- funkcionalni toni ◦ akordični toni

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja;
- » z nastopi;
- » s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » Samostojnost izvajanja;
- » pravilnost, natančnost izvajanja;
- » pravilnost poimenovanja, razlikovanja.

KLASIČNE ETUDE

CILJI

Dijak:

- skozi etude razvija, uri in pogloblja tehnične prvine;
- razvija spretnost igre *a prima vista*;
- razvija prstne in dihalne spretnosti.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra klasične etude v predvidenem tempu;
- » izkaže spretnost igre *a prima vista*;
- » izkaže prstne in dihalne spretnosti.

TERMINI

- *a prima vista*

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Dijak naj odigra vsaj eno klasično etudo na mesec v tempu, ki ne odstopa bistveno od predvidenega.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja;
- » z nastopi;
- » s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost, natančnost izvajanja;
- » tehnična izvedba;
- » orientacija v glasbenem zapisu.

JAZZ ETUDE IN METODE

CILJI

Dijak:

- : z igranjem jazz etud spoznava artikulacije in posebnosti interpretacije različnih ritmov;
SC (1.1.2.1)
- : usvaja jazzovski način igranja saksofona (tonsko in slogovno) in spoznava razlike med klasično in jazzovsko interpretacijo;
- : uporablja in izvaja etude s posneto spremljavo ali brez spremljave ter s solistom (ali brez), ki služi kot referenca;
- : iz etud prevzame melodične linije in jih uporabi v improvizaciji.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra jazzovske etude;
- » pozna artikulacije in posebnosti interpretacije različnih jazzovskih ritmov.

TERMINI

- improvizacija

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Priporočeno je, da dijak zaigra vsaj eno jazzovsko etudo na mesec.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja;
- » z nastopi;
- » s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » Samostojnost izvajanja;
- » pravilnost, natančnost izvajanja;
- » orientacija v glasbenem zapisu.

SKLADBE

CILJI

Dijak:

- : spozna enostavne oblike skladb, kot so modalne skladbe (npr. So What), blues in preproste oblike AA';
- : uri glasbeni spomin z učenjem skladb na pamet; **SC** (3.1.3.3)
- : spozna enostavnejše harmonske strukture;
- : uri se v pomnjenju enostavnejših harmonskih struktur;
- : v solu uporablja krajše motive, ki se navezujejo na temo skladbe;
- : spozna različne interpretacije skladb.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » **slušno prepozna enostavnejše oblike** (blues, modalne skladbe in AA');
- » **pozna enostavnejše harmonske strukture;**
- » v solu zaigra krajše motive, ki se navezujejo na temo skladbe;
- » **zaigra skladbe na pamet.**

TERMINI

- blues ○ modalne skladbe

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Cilj, za katerega si je treba prizadevati, je, da dijak ob koncu leta na pamet pozna in zna odigrati od pet do deset skladb.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja;
- » z nastopi;
- » s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » Samostojnost izvajanja;
- » smiselno oblikovana fraza;
- » ustrezna artikulacija;
- » stilska ustreznost;
- » doživetost izvajanja.

TRANSKRIPCIJE

CILJI

Dijak:

- : igra že izpisane sole;
- : iz zvočnih posnetkov izpiše solistične dele izbranih solistov (ne nujno saksofonistov);
SC (4.1.1.1)
- : uri melodični, ritmični in harmonski posluh ter koncentracijo;
- : se uri v zapisovanju transkribiranih solističnih linij;
SC (4.3.1.1)
- : uri glasbeni spomin.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra tri transkripcije, od tega vsaj eno zapiše;
- » iz transkripcij prevzame melodične linije in jih uporabi v improvizaciji;
- » izkaže melodični, ritmični in harmonski posluh ter koncentracijo;
- » zapiše transkribirane solistične linije;
- » zaigra transkripcijo na pamet.

TERMINI

- transkripcija

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja;
- » z nastopi;
- » s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja;
- » natančnost izvajanja;
- » natančnost zapisa;
- » razumevanje fraze.

2. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

V 2. letnik sodijo naslednje skupine ciljev: *Tehnične in muzikalne prvine, Ritmično-melodični vzorci, Klasične etude, Jazz etude in metode, Skladbe in Transkripcije*. V tej temi se nadgrajujejo tehnične spretnosti in muzikalnost iz 1. letnika. Dijak obvladuje zahtevnejše lestvice in arpeggie, pogloblja občutek za swing ter razvija večjo natančnost in hitrost. Pri skladbah se pričakuje večja stilsko prepričljivost, transkripcije obsegajo daljše fraze, uvajajo se osnovni improvizacijski pristopi na podlagi preprostih motivov.

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE

CILJI

Dijak:

- : pogloblja ozaveščenost in samostojno kontrolo funkcionalne drže telesa in instrumenta;
- : pogloblja izvajalske spretnosti ter razvija temeljne elemente igranja, kot so preponsko dihanje, nastavek;
- : spoznava vsebine in dela iz literature, ki so prilagojene njegovim tehničnim in muzikalnim zmogljivostim;
- : nadgrajuje tehnične sposobnosti;
- : igra kromatično lestvico po celotnem obsegu instrumenta legato in z artikulacijami,
- : igra diatonične terce in trozvoke v melodičnih molih po celotnem obsegu instrumenta;
- : igra intervalne vaje od velike terce do zvečane kvarte po poltonskem postopu;
- : spoznava moduse durove lestvice.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže funkcionalno držo telesa in instrumenta;
- » zaigra s kontroliranim tonom v osnovnem obsegu instrumenta;
- » izvede diatonične terce in trozvoke vseh melodičnih molov;
- » zaigra kromatično lestvico;
- » zaigra moduse durove lestvice v vseh tonalitetah,
- » zaigra lestvico s tercami in trozvoki.

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Priporočen minimalni tempo za izvedbo kromatike je 80 UNM, za izvedbo diatoničnih terc in trozvokov v melodičnem molu pa 60 UNM. Vse troje se izvaja v šestnajstinkah, trozvoki tudi v triolah.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja;
- » z nastopi;
- » s polletnim preverjanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja;
- » natančnost izvajanja;
- » uporaba artikulacije;
- » pravilna drža;
- » intonacija in zvok.

RITMIČNO-MELODIČNI VZORCI

CILJI

Dijak:

○: spoznava melodično in harmonsko besedišče;

SC (1.1.2.2)

○: uporablja in zapiše lastne vzorce in vzorce iz literature (transkripcije, etude);

SC (4.1.3.1)

○: se uri v igranju ritmično-melodičnih vzorcev iz različnih stopenj akorda (1, 3, 5, 7);

○: v več tonalitet transponira teme lažjih skladb;

○: v ritmično-melodične vzorce vpelje alterirana tona $b9$ in $b13$;

○: slušno prepozna zven pomembnih akordičnih tonov (tonika, terca, kvinta, septima, nona).

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» pozna melodično in harmonsko besedišče;

» zaigra vzorce po različnih intervalnih postopih in jih vnaša na primerna mesta v solu;

» v zmernem tempu transponira vzorec po celotnem obsegu instrumenta;

» slušno prepozna zven pomembnih akordičnih tonov (tonika, terca, kvinta, septima, nona);

» pri enostavnejših harmonskih oblikah razume in povezuje funkcionalne tone;

» pri improvizaciji razvezuje funkcionalne tone in *tension* tona $b9$ ter $b13$.

TERMINI

○ tension toni ○ funkcionalni toni ○ akordični toni

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

» Pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja;

» z nastopi;

» s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » Samostojnost izvajanja;
- » ritmična natančnost;
- » uporaba artikulacije;
- » pravilnost poimenovanja, razlikovanja.

KLASIČNE ETUDE

CILJI

Dijak:

- skozi etude razvija, uri in pogloblja tehnične prvine (dihalna tehnika, prstna tehnika);
- razvija spretnost igre *a prima vista*;
- pogloblja pridobljeno znanje s stopnjevanjem težavnosti etud;
- spoznava pravilne izvedbe dinamičnih in agogičnih označb.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra klasične etude v predvidenem tempu;
- » izkaže spretnost igre *a prima vista*;
- » izkaže prstne in dihalne spretnosti.

TERMINI

- dinamične označbe ○ agogične označbe ○ *a prima vista*

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Dijak naj odigra vsaj eno klasično etudo na mesec v tempu, ki ne odstopa bistveno od predvidenega.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja;
- » z nastopi;
- » s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » Tehnična natančnost;
- » pravilna uporaba artikulacije;
- » dinamika in muzikalnost;
- » orientacija v glasbenem zapisu.

JAZZ ETUDE IN METODE

CILJI

Dijak:

- : z igranjem jazzovskih etud spozna artikulacije in posebnosti interpretacije različnih ritmov;
- : usvaja jazzovski način igranja saksofona (tonsko in slogovno) in spozna razlike med klasično in jazzovsko interpretacijo;
- : uporablja in izvaja etude s posneto spremljavo ali brez spremljave ter s solistom (ali brez), ki služi kot referenca;
- : iz etud prevzame melodične linije in jih uporabi v improvizaciji;
- : spozna različne ritmične stile (slow swing, fast swing, bossa, afro-cuban).

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra jazzovske etude;
- » pozna artikulacije in posebnosti interpretacije različnih jazz ritmov.

TERMINI

- swing ○ bossa nova ○ afro-cuban

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Priporočeno je, da dijak zaigra najmanj dve jazzovski etudi na mesec.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja;
- » z nastopi;
- » s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » Samostojnost izvajanja;
- » pravilnost, natančnost izvajanja;
- » orientacija v glasbenem zapisu.

SKLADBE

CILJI

Dijak:

- : utrjuje poznavanje enostavnih oblik skladb (blues, AA', modalne skladbe) in spozna nove oblike (AABA, razširjena bluesovska oblika);
- : uri glasbeni spomin z učenjem skladb na pamet;
- : postopno spozna slogovno novejši program (bebop, latin);
- : z razširjeno harmonsko obliko (Parker blues) pogloblja bluesovsko improvizacijo;
- : spozna glasbeno obliko rhythm changes;
- : se uri v pomnjenju harmonij skladb z vadenjem preprostih akordičnih vaj;
- : pri improvizaciji uporablja razveze funkcionalnih tonov;
- SC (1.3.4.1)
- : igra preproste sole z uporabo trozvokov.
- SC (1.3.4.2)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » slušno prepozna in zaigra enostavnejše oblike (blues, razširjeni blues, modalne skladbe, AA' in AABA);
- » pozna enostavnejše harmonske strukture;
- » v solu zaigra krajše motive, ki se navezujejo na temo skladbe;
- » improvizira čez harmonije razširjenega bluesa in *rhythm changes*;
- » v improvizaciji povezuje funkcionalne tone in uporablja *tension* tona b9 in b13;
- » zaigra na pamet.

TERMINI

- AABA ○ bebop ○ rhythm changes

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Cilj, za katerega si je treba prizadevati, je, da dijak ob koncu leta na pamet pozna in zna odigrati od šest do dvanajst skladb.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja;
- » z nastopi;
- » s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » Samostojnost izvajanja;
- » doživetost izvajanja.

TRANSKRIPCIJE

CILJI

Dijak:

- : igra že izpisane sole;
- : iz zvočnih posnetkov transkribira (izpisuje) solistične dele izbranih solistov (ne nujno saksofonistov);
- : uri melodični, ritmični in harmonski posluh ter koncentracijo;
- : prizadeva si za natančno reprodukcijo originalnega posnetka;
- SC (4.3.3.1)
- : ob analizi ter vrednotenju raznolikih gradiv glasbo razume in o njej kritično razmišlja;
- SC (2.2.1.1)
- : uri glasbeni spomin.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra tri transkripcije, od tega eno zapiše;
- » iz transkripcij prevzame melodične linije in jih uporabi v improvizaciji;
- » izkaže melodični, ritmični in harmonski posluh ter koncentracijo;
- » zapiše transkribirane solistične linije;
- » zaigra na pamet.

TERMINI

- transkripcija

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja;
- » z nastopi;
- » s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost, natančnost izvajanja;
- » doživetost izvajanja.

3. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

V 3. letniku dijak pogloblja tehnične in muzikalne prvine igranja jazz saksofona ter razvija naprednejše ritmično-melodične vzorce, ki so značilni za različne jazzovske stile. Poudarek je na samostojnem oblikovanju improvizacij, izvajanju zahtevnejših skladb in transkripciji solo odlomkov priznanih jazzovskih saksofonistov. Dijak se seznaja z raznolikimi ritmičnimi strukturami, kot so neparni ritmi in kompleksnejši metrumi, ter razvija sposobnost sodelovanja v različnih jazzovskih zasedbah. Klasični del vključuje dela, ki pripomorejo k tehnični stabilnosti in širšemu glasbenemu razumevanju.

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE

CILJI

Dijak:

- : razvija skrb za zdravo telesno držo in ustrezno držo instrumenta;
SC (3.2.4.1 | 3.2.1.4)
- : igra kromatično lestvico po celotnem obsegu instrumenta, legato in z artikulacijami;
- : spoznava razširjeni obseg instrumenta (altissimo);
- : igra moduse durovih lestvic;
- : spoznava moduse melodičnega mola in jih igra iz izbranega tona v obsegu oktave;
- : spoznava approach tone in jih uporablja pri vadenju akordov;
- : igra intervalne vaje od čiste kvinte do velike sekste po poltonskem postopu.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra kromatično lestvico;
- » zaigra s kontroliranim tonom v razširjenem obsegu instrumenta;
- » izvede moduse, ki izhajajo iz durove lestvice in melodičnega mola;
- » med improvizacijo ustrezno uporabi *approach* tone;
- » zaigra intervalne vaje od čiste kvinte do velike sekste po poltonskem postopu.

TERMINI

- modusi ◦ approach toni ◦ interval

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Priporočeni minimalni tempo za izvedbo modusov, ki izhajajo iz durove lestvice in melodičnega mola, je 80 UNM. Priporočeni minimalni tempo za izvedbo kromatike je 100 UNM. Vse naj se izvaja v šestnajstinkah.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja;
- » z nastopi;
- » s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja;
- » natančnost izvajanja;
- » pravilna drža.

RITMIČNO-MELODIČNI VZORCI

CILJI

Dijak:

- : se uri v transponiranju daljših motivov (dvo- in večtaktni motivi);
- : se uri v igranju ritmično-melodičnih vzorcev iz različnih stopenj akorda (1, 3, 5, 7, 9);
- : v več tonalitet transponira 32-taktne teme lažjih skladb;
- : slušno prepozna pomembne akordične tone (tonika, terca, kvinta, septima, nona, 13);
- : v ritmično-melodične vzorce dodaja alterirana tona #9 in #11.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » pozna melodično in harmonsko besedišče;
- » zaigra vzorce po različnih intervalnih postopih in jih vnaša na primerna mesta v solu;
- » v hitrejšem tempu transponira ritmično-melodični vzorec po celotnem obsegu instrumenta;
- » slušno prepozna pomembne akordične tone (tonika, terca, kvinta, septima, nona, 13);
- » razume in povezuje funkcionalne tone;
- » pri improvizaciji uporabi alterirane tone $\flat 9$, #9, #11 in $\flat 13$.

TERMINI

- akordični toni ○ alterirani toni

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja;
- » z nastopi;
- » s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » Samostojnost izvajanja;
- » pravilnost, natančnost izvajanja;
- » pravilnost poimenovanja, razlikovanja.

KLASIČNE ETUDE

CILJI

Dijak:

- skozi etude razvija, uri in pogloblja tehnične prvine (dihalna tehnika, prstna tehnika);
- spozna harmonsko strukturo klasičnih etud;
- usvaja estetsko in slogovno interpretacijo.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra najmanj tri (daljše) klasične etude letno v predvidenem tempu;
- » izkaže prstne in dihalne spretnosti;
- » slogovno pravilno zaigra klasične etude v predvidenem tempu.

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Dijak naj odigra vsaj eno klasično etudo na mesec v tempu, ki ne odstopa bistveno od predvidenega.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja;
- » z nastopi;
- » s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » pravilnost izvajanja;
- » tehnična natančnost;
- » orientacija v glasbenem zapisu.

JAZZ ETUDE IN METODE

CILJI

Dijak:

- : se uri v slogovno pravilni interpretaciji etude;
- : uporablja in izvaja etude s posneto spremljavo ali brez spremljave ter s solistom (ali brez), ki služi kot referenca;
- : iz etud prevzame melodične linije in jih uporabi v improvizaciji;
- : analizira melodične linije glede na funkcijo v harmoniji;
- : analizira ritmične vzorce in jih uporabi v improvizaciji.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra jazz etude;
- » pozna artikulacije in posebnosti interpretacije različnih jazzovskih ritmov;
- » pri improvizaciji uporablja ritmične vzorce in melodične linije, ki jih prevzame iz odigranih etud.

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Priporočeno je, da dijak zaigra dve jazzovski etudi na mesec.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja;
- » z nastopi;
- » s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » Samostojnost izvajanja;
- » razumevanje in uporaba pojmov;
- » pravilnost, natančnost izvajanja;
- » orientacija v glasbenem zapisu.

SKLADBE

CILJI

Dijak:

- : spozna vertikalni (intervali, akordi) in horizontalni (lestvice, linije) pristop k improvizaciji;
- : pri vertikalni improvizaciji vpelje v svoj repertoar zgornji del akorda (b9, 9, #9, 11, #11, b13, 13);
- : razvija sposobnost igranja in improviziranja v hitrejšem tempu;
- : se uri v igranju tem skladb in uporablja le-te tudi kot citate;
- : ob vrednotenju raznolikih gradiv glasbo razume in o njej kritično razmišlja;
- SC (1.1.4.1 | 2.2.1.1)
- : razvija sposobnost improviziranja na harmonsko kompleksnejše strukture.

I: daje pobude in se glasbeno udeležuje na šolskih nastopih in kulturnih dogodkih v okolju.

SC (1.2.3.1 | 1.2.5.1 | 5.1.1.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » **slušno prepozna pogostejše oblike skladb** (blues, razširjeni blues, modalne skladbe, AA' in AABA, ABAC, AAB, AABAC);
- » **pozna zahtevnejše harmonske strukture;**
- » v solu zaigra motive, ki se navezujejo na temo skladbe;
- » zna v improvizaciji uporabiti teme skladb kot citat;
- » improvizira čez harmonije zmerno težkih jazzovskih standardov;
- » v improvizaciji povezuje funkcionalne tone in uporablja *tension* tone b9, #9, #11 in b13;
- » **zaigra skladbe na pamet.**

TERMINI

- citat

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Cilj, za katerega si je treba prizadevati, je, da dijak ob koncu leta na pamet pozna in zna odigrati od sedem do štirinajst skladb.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja;
- » z nastopi;
- » s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » Intonacija in zvok;
- » samostojnost izvajanja in improvizacija;
- » stilna ustreznost;
- » doživetost izvajanja.

TRANSKRIPCIJE

CILJI

Dijak:

- : igra že izpisane sole;
- : iz zvočnih posnetkov izpiše solistične dele izbranih solistov (ne nujno saksofonistov);
- SC (4.3.1.1)
- : uri melodični, ritmični in harmonski posluh ter koncentracijo pri transkribiranju daljših in zahtevnejših melodičnih linij;
- : se skuša interpretativno kar najbolj približati posnetku.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra štiri transkripcije na pamet, od tega vsaj dve zapiše;
- » iz transkripcij prevzame melodične linije in jih uporabi v improvizaciji;
- » izkaže melodični, ritmični in harmonski posluh ter koncentracijo;
- » zapiše transkribirane solistične linije;
- » se pri izvajanju kar najbolj približa posnetku.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja;
- » z nastopi;
- » s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost, natančnost izvajanja;
- » natančnost zapisa;
- » ritem in fraziranje;
- » artikulacija in stil;
- » zvok in intonacija;
- » doživetost izvajanja.

4. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

V 4. letniku dijak dosega visoko stopnjo tehnične in umetniške zrelosti pri igranju jazz saksofona. Poudarek je na samostojnem oblikovanju interpretacije, ustvarjanju lastnih improvizacij in poglobljenem razumevanju različnih jazzovskih stilov. Dijak izvaja zahtevnejše skladbe, razvija osebni umetniški izraz ter sodeluje v različnih jazzovskih zasedbah, kjer prevzema tudi vodilno vlogo. Posebna pozornost je namenjena transkripciji in analizi solo odlomkov priznanih jazzovskih saksofonistov, razvoju naprednih ritmično-melodičnih vzorcev ter pripravi na javne nastope in morebitne sprejemne izpite. Klasični del vključuje izbrana dela, ki dodatno prispevajo k tehnični in interpretativni dovršenosti.

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE

CILJI

Dijak:

- 🕒 igra kromatično lestvico po celotnem obsegu instrumenta legato in z artikulacijami;
- 🕒 igra intervalne vaje od male septime do oktave po poltonskem postopu;
- 🕒 igra intervalne vaje v postopih od male sekunde do čiste kvarte;
- 🕒 spozna in igra zmanjšano lestvico in akord;
- 🕒 igra diatonične terce in trozvoke v dominantnih lestvicah z zmanjšano deveto stopnjo (dominant diminished, alterirana, hm5);
- 🕒 razširi uporabo approach tonov z akordičnih na lestvične tone.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra s kontroliranim tonom v razširjenem obsegu instrumenta;
- » zaigra durove lestvice z dodanimi *approach* toni na vseh stopnjah lestvice v minimalnem tempu 80 UNM;
- » zaigra diatonične terce in trozvoke v dominantnih lestvicah z zmanjšano deveto stopnjo;
- » zaigra kromatično lestvico v minimalnem tempu 120 UNM v šestnajstinkah;
- » med improvizacijo ustrezno uporabi *approach* tone;
- » zaigra intervalne vaje od male septime do oktave po poltonskem postopu;
- » zaigra intervalne vaje v postopih od male sekunde do čiste kvarte.

TERMINI

- hm5 ◦ dominant diminished ◦ alterirana lestvica

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Priporočeni minimalni tempo za izvedbo kromatike je 120 UNM. Priporočeni minimalni tempo za izvedbo durovih lestvic z *approach* toni in terc ter trozvokov dominantne lestvice z znižano deveto stopnjo je 80 UNM. Vse naj se izvaja v šestnajstinkah.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja;
- » z nastopi;
- » s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja;
- » natančnost izvajanja;
- » pravilna drža;
- » kontrola diha;
- » prstna spretnost;
- » samostojnost v interpretaciji.

RITMIČNO-MELODIČNI VZORCI

CILJI

Dijak:

- : usvaja kompleksnejše ritmične vzorce (poliritmija);
- : usvaja kompleksnejše melodične vzorce in jih transponira po intervalih od male sekunde do male terce;
- : vadi interpretacijo ritmično-melodičnih motivov v različnih taktovskih načinih in različnih tonalitetah;
- : utrjuje poznavanje in uporabo alteracij v melodičnih linijah;
- I: *razvija zavest o ekologiji zvočnega prostora in s svojim ravnanjem prispeva k zmanjševanju hrupa v okolju.* (2.4.3.1 | 4.4.3.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » pozna melodično in harmonsko besedišče;
- » zaigra vzorce po različnih intervalnih postopih in jih vnaša na primerna mesta v solu;
- » **v hitrejšem tempu transponira vzorec po celotnem obsegu instrumenta;**
- » slušno prepozna zven vseh pomembnih akordičnih tonov;
- » razume in povezuje funkcionalne tone;
- » pri improvizaciji uporablja vse alteracije in ji pravilno razvezuje.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja;
- » z nastopi;
- » s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » Samostojnost izvajanja;
- » pravilnost, natančnost izvajanja;
- » pravilnost poimenovanja, razlikovanja.

KLASIČNE ETUDE

CILJI

Dijak:

- se poleg vadenja etud seznani z njihovo harmonsko strukturo in postopa prehaja od branja posameznih not k celotnim linijam;
- igra a prima vista;
- igra tehnično zahtevnejše etude kot poprej;
- poleg usvajanja tehnične komponente etud spozna njihovo estetsko in slogovno komponento.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra najmanj tri (daljše) klasične etude letno v predvidenem tempu;
- » slogovno pravilno zaigra klasične etude v predvidenem tempu;
- » izkaže spretnost igre *a prima vista*;
- » izkaže prstne in dihalne spretnosti.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja;
- » s polletnim ocenjevanjem znanja;
- » z nastopi.

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja;
- » natančnost izvajanja;
- » prstna tehnika;
- » orientacija v glasbenem zapisu.

JAZZ ETUDE IN METODE

CILJI

Dijak:

- : spoznava etude na višji ravni tehnične zahtevnosti;
- : uporablja in izvaja etude s posneto spremljavo ali brez spremljave ter s solistom (ali brez), ki služi kot referenca;
- : iz etud prevzame melodične linije in jih uporabi v improvizaciji;
- : analizira melodične linije glede na funkcijo v harmoniji;
- : analizira ritmične vzorce in jih uporabi v improvizaciji.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra jazz etude;
- » pozna artikulacije in posebnosti interpretacije različnih jazzovskih ritmov;
- » pri improvizaciji uporablja ritmične vzorce in melodične linije, ki jih prevzame iz odigranih etud.

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Priporočeno je, da dijak zaigra vsaj eno jazzovsko etudo na mesec.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja;
- » z nastopi;
- » s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » Samostojnost izvajanja;
- » razumevanje in uporaba pojmov;
- » pravilnost, natančnost izvajanja;
- » orientacija v glasbenem zapisu.

SKLADBE

CILJI

Dijak:

- : spozna skladbe z neparnimi ritmi in sestavljenimi taktovskimi načini;
 - : razvija sposobnost igranja in improviziranja v hitrem tempu;
 - : razvija sposobnost improviziranja na harmonsko kompleksne strukture;
 - : celovito pristopi k skladbi, od melodije do improvizacije in dramskega loka celote;
 - : presoja uspešnost doseganja zastavljenih ciljev in pri tem prepoznava priložnosti za nadaljnje učenje.
- SC (5.3.5.2)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » pozna zahtevnejše harmonske strukture;
- » v solu zaigra motive, ki se navezujejo na temo skladbe;
- » zna v improvizaciji uporabiti teme skladb kot citat;
- » improvizira čez harmonije kompleksnejših jazzovskih standardov;
- » zna improvizirati v skladbah z neparnimi ritmi;
- » se znajde tudi v hitrejših tempih (200 UNM in hitreje);
- » pri improvizaciji povezuje funkcionalne tone in uporablja vse ustrezne alteracije;
- » zaigra skladbe na pamet.

TERMINI

- neparni ritmi

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Cilj, za katerega si je treba prizadevati, je, da dijak ob koncu leta na pamet pozna in zna odigrati od osem do šestnajst skladb.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja;
- » z nastopi;
- » s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » Samostojnost izvajanja;
- » intonacija in zvok;
- » smiselno oblikuje fraze;
- » stilna ustreznost;
- » improvizacijski del skladbe izvaja z ustreznimi harmonskimi in melodičnimi rešitvami;
- » doživetost izvajanja.

TRANSKRIPCIJE

CILJI

Dijak:

- : igra že izpisane sole;
- : iz zvočnih posnetkov izpiše solistične dele izbranih solistov (ne nujno saksofonistov);
- : uri melodični, ritmični in harmonski posluh ter koncentracijo;
- : se loti obsežnejših ali tehnično zahtevnejših kompozicij kot prej;
- : se skuša interpretativno kar najbolj približati posnetku.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra pet transkripcij na pamet, od tega vsaj dve zapiše;
- » iz transkripcij prevzame melodične linije in jih uporabi v improvizaciji;
- » izkaže melodični, ritmični in harmonski posluh ter koncentracijo;
- » zapiše transkribirane solistične linije;
- » se pri izvajanju kar najbolj približa posnetku.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja;
- » z nastopi;
- » s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » Natančnost zapisa;
- » ritem in fraziranje;
- » artikulacija in stil;
- » pravilnost izvajanja;
- » razume harmonski kontekst transkribirane fraze;
- » doživetost izvajanja;
- » samostojnost izvajanja.

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH

1. LETNIK

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE

- » Londeix, J. M. (1970). *Exercices mecaniques 1*. Lemoine.

Poleg navedene vsebine lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

RITMIČNO-MELODIČNI VZORCI

- » Fishman, G. (2011). *Hip Licks for Saxophone I*. Greg Fishman Jazz Studios.
- » Fishman, G. (2011). *Hip Licks for Saxophone II*. Greg Fishman Jazz Studios.
- » Nelson, O. (2015). *Patterns for Improvisation*. Alfred Music.
- » Cooker, J., Casale, J., Campbell, G., in Greene, J. (1982). *Patterns for Jazz*. Alfred Music.

Poleg navedene vsebine lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

KLASIČNE ETUDE

- » Andersen, J. (1983). *18 Petites Etudes*. Gerard Billaudot.
- » Klose, H. (2009). *25 Etudes de Mechanisme*. Alphonse Leduc.

Poleg navedene vsebine lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

JAZZ ETUDE IN METODE

- » Fishman, G. (2009). *Jazz Phrasing for Saxophone, Volume 1*. Greg Fishman Jazz Studios.
- » Fishman, G. (2009). *Jazz Phrasing for Saxophone, Volume 2*. Greg Fishman Jazz Studios.
- » Fishman, G. (2009). *Jazz Phrasing for Saxophone, Volume 3*. Greg Fishman Jazz Studios.
- » Bergonzi, J. (2015). *Inside Improvisation, Vol 3: Jazz Line*. Alfred Music.
- » Bergonzi, J. (2015). *Inside Improvisation, Vol 4: Melodic Rhythms*. Alfred Music.

Poleg navedene vsebine lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

SKLADBE

- » Sher, C. (1988). *The New Real Book*. Sher Music Co.

» Sher, C. (1991). *The New Real Book Volume 2*. Sher Music Co.

» Sher, C. (2005). *The New Real Book Volume 3*. Sher Music Co.

Poleg navedene vsebine lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

TRANSKRIPCIJE

» Parker, C. (2019). *Charlie Parker Omnibook - Volume 1*. Hal Leonard.

» Adderley, J. C. (2016). *Cannonball Adderley Omnibook*. Hal Leonard.

» Getz, S. (2017). *Stan Getz Omnibook*. Hal Leonard.

» Coltrane, J. (2013). *John Coltrane Omnibook*. Hal Leonard.

Poleg navedene vsebine lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

2. LETNIK

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE

» Londeix, J. M. (1970). *Exercices mecaniques 1*. Lemoine.

Poleg navedene vsebine lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

RITMIČNO-MELODIČNI VZORCI

» Fishman, G. (2011). *Hip Licks for Saxophone I*. Greg Fishman Jazz Studios.

» Fishman, G. (2011). *Hip Licks for Saxophone II*. Greg Fishman Jazz Studios.

» Nelson, O. (2015). *Patterns for Improvisation*. Alfred Music.

» Cooker, J., Casale, J., Campbell, G., in Greene, J. (1982). *Patterns for Jazz*. Alfred Music.

Poleg navedene vsebine lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

KLASIČNE ETUDE

» Andersen, J. (1983). *18 Petites Etudes*. Gerard Billaudot.

» Klose, H. (2009). *25 Etudes de Mechanisme*. Alphonse Leduc.

Poleg navedene vsebine lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

JAZZ ETUDE IN METODE

» Fishman, G. (2009). *Jazz Phrasing for Saxophone, Volume 3*. Greg Fishman Jazz Studios.

» Fishman, G. (2005). *Jazz Saxophone Etudes, Volume 1*. Greg Fishman Jazz Studios.

» Lefkowitz-Brown, C. (2018). *20 Approach Note Etudes*. CLB.

» Bergonzi, J. (2015). *Inside Improvisation, Vol 3: Jazz Line*. Alfred Music.

» Bergonzi, J. (2015). *Inside Improvisation, Vol 4: Melodic Rhythms*. Alfred Music.

Poleg navedene vsebine lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

SKLADBE

- » Sher, C. (1988). *The New Real Book*. Sher Music Co.
- » Sher, C. (1991). *The New Real Book Volume 2*. Sher Music Co.
- » Sher, C. (2005). *The New Real Book Volume 3*. Sher Music Co.

Poleg navedene vsebine lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

TRANSKRIPCIJE

- » Parker, C. (2019). *Charlie Parker Omnibook - Volume 1*. Hal Leonard.
- » Adderley, J. C. (2016). *Cannonball Adderley Omnibook*. Hal Leonard.
- » Getz, S. (2017). *Stan Getz Omnibook*. Hal Leonard.
- » Coltrane, J. (2013). *John Coltrane Omnibook*. Hal Leonard.

Poleg navedene vsebine lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

3. LETNIK

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE

- » Londeix, J. M. (1970). *Exercices mecaniques 1*. Lemoine.

Poleg navedene vsebine lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

RITMIČNO-MELODIČNI VZORCI

- » Fishman, G. (2011). *Hip Licks for Saxophone I*. Greg Fishman Jazz Studios.
- » Fishman, G. (2011). *Hip Licks for Saxophone II*. Greg Fishman Jazz Studios.
- » Nelson, O. (2015). *Patterns for Improvisation*. Alfred Music.
- » Cooker, J., Casale, J., Campbell, G. in Greene, J. (1982). *Patterns for Jazz*. Alfred Music.

Poleg navedene vsebine lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

KLASIČNE ETUDE

- » Arguelles, J. (2018). *12 Etudes for the modern saxophonist*. Astute Music.
- » Boornazian, J. (2016). *20 Advanced Etudes for solo saxophone*. Born-Asian Music.

Poleg navedene vsebine lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

JAZZ ETUDE IN METODE

- » Fishman, G. (2005). *Jazz Saxophone Etudes, Volume 1*. Greg Fishman Jazz Studios.
- » Fishman, G. (2007). *Jazz Saxophone Etudes, Volume 2*. Greg Fishman Jazz Studios.

- » Lefkowitz-Brown, C. (2018). *20 Approach Note Etudes*. CLB.
- » Bergonzi, J. (2015). *Inside Improvisation, Vol 3: Jazz Line*. Alfred Music.
- » Bergonzi, J. (2015). *Inside Improvisation, Vol 4: Melodic Rhythms*. Alfred Music.

Poleg navedene vsebine lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

SKLADBE

- » Sher, C. (1988). *The New Real Book*. Sher Music Co.
- » Sher, C. (1991). *The New Real Book Volume 2*. Sher Music Co.
- » Sher, C. (2005). *The New Real Book Volume 3*. Sher Music Co.

Poleg navedene vsebine lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

TRANSKRIPCJE

- » Parker, C. (2019). *Charlie Parker Omnibook - Volume 1*. Hal Leonard.
- » Adderley, J. C. (2016). *Cannonball Adderley Omnibook*. Hal Leonard.
- » Getz, S. (2017). *Stan Getz Omnibook*. Hal Leonard.
- » Coltrane, J. (2013). *John Coltrane Omnibook*. Hal Leonard.

Poleg navedene vsebine lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

4. LETNIK

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE

- » Londeix, J. M. (1970). *Exercices mecaniques 1*. Lemoine.

Poleg navedene vsebine lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

RITMIČNO-MELODIČNI VZORCI

- » Fishman, G. (2011). *Hip Licks for Saxophone I*. Greg Fishman Jazz Studios.
- » Fishman, G. (2011). *Hip Licks for Saxophone II*. Greg Fishman Jazz Studios.
- » Nelson, O. (2015). *Patterns for Improvisation*. Alfred Music.
- » Cooker, J., Casale, J., Campbell, G. in Greene, J. (1982). *Patterns for Jazz*. Alfred Music.

Poleg navedene vsebine lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

KLASIČNE ETUDE

- » Arguelles, J. (2018). *12 Etudes for the modern saxophonist*. Astute Music.
- » Boornazian, J. (2016). *20 Advanced Etudes for solo saxophone*. Born-Asian Music.

Poleg navedene vsebine lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

JAZZ ETUDE IN METODE

- » Fishman, G. (2007). *Jazz Saxophone Etudes, Volume 2*. Greg Fishman Jazz Studios.
- » Fishman, G. (2009). *Jazz Saxophone Etudes, Volume 3*. Greg Fishman Jazz Studios.
- » Fishman, G. (2015). *Jazz Saxophone Etudes, Volume 4*. Greg Fishman Jazz Studios.
- » Larson, A. (2018). *Leaps And Sounds I*. Adam Larson.
- » Bergonzi, J. (2015). *Inside Improvisation, Vol 3: Jazz Line*. Alfred Music.
- » Bergonzi, J. (2015). *Inside Improvisation, Vol 4: Melodic Rhythms*. Alfred Music.

Poleg navedene vsebine lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

SKLADBE

- » Sher, C. (1988). *The New Real Book*. Sher Music Co.
- » Sher, C. (1991). *The New Real Book Volume 2*. Sher Music Co.
- » Sher, C. (2005). *The New Real Book Volume 3*. Sher Music Co.

Poleg navedene vsebine lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

TRANSKRIPCIJE

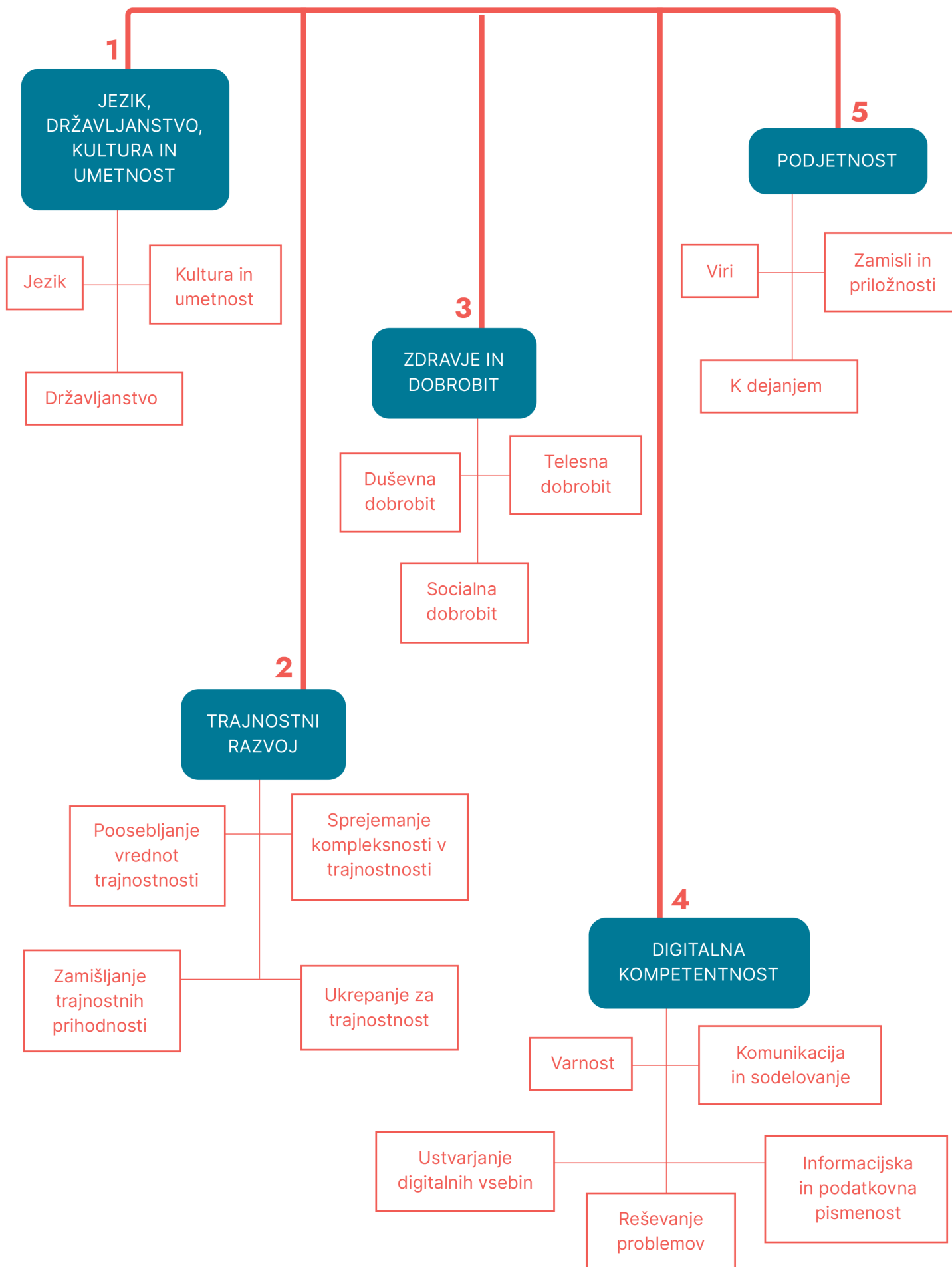
- » Parker, C. (2019). *Charlie Parker Omnibook - Volume 1*. Hal Leonard.
- » Adderley, J. C. (2016). *Cannonball Adderley Omnibook*. Hal Leonard.
- » Getz, S. (2017). *Stan Getz Omnibook*. Hal Leonard.
- » Coltrane, J. (2013). *John Coltrane Omnibook*. Hal Leonard.

Poleg navedene vsebine lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

PRILOGE

KLJUČNI CILJI PO PODROČJIH SKUPNIH CILJEV

1 /// JEZIK, DRŽAVLJANSTVO, KULTURA IN UMETNOST

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

1.1 JEZIK

1.1.1 Strokovna besedila	1.1.1.1 Pri posameznih predmetih razvija zmožnost izražanja v različnih besedilnih vrstah (referat, plakat, povzetek, opis, pogovor itd.).
1.1.2 Strokovni jezik	1.1.2.1 Se zaveda, da je učenje vsebine posameznega predmeta hkrati tudi spoznavanje njegove strokovne terminologije; torej učenje jezika na ravni poimenovanj za posamezne pojme in na ravni logičnih povezav. 1.1.2.2 Se izraža z ustrezno terminologijo predmeta in skrbi za ustrezno govorno ter pisno raven svojega strokovnega jezika.
1.1.3 Univerzalni opis jezika kot sistema	(pri vseh predmetih:) 1.1.3.1 Se zaveda podobnosti ter razlik med jeziki in je na to pozoren tudi pri uporabi gradiv v tujih jezikih, pri uporabi prevajalnikov, velikih jezikovnih modelov, avtomatsko prevedenih spletnih strani itd. (pri vseh jezikovnih predmetih:) 1.1.3.2 Se zaveda, da različne jezike lahko opisujemo na podoben način; pri pouku tujih jezikov zato uporablja znanje, pridobljeno pri pouku učnega jezika, in obratno: zna primerjati jezike, ki se jih uči, in razpozna podobnosti ter razlike med njimi.
1.1.4 Razumevanje pomena branja	1.1.4.1 Pri vseh predmetih redno bere, izbira raznolika bralna gradiva, jih razume, poglobljeno analizira in kritično vrednoti.
1.1.5 Jezik in nenasilna komunikacija	1.1.5.1 Razvija lastne sporazumevalne zmožnosti skozi nenasilno komunikacijo.

1.2 DRŽAVLJANSTVO

1.2.1 Poznavanje in privzemanje človekovih pravic ter dolžnosti kot temeljnih vrednot in osnov državljanske etike	1.2.1.1 Pozna, razume in sprejema človekove pravice kot skupni evropski in ustavno določeni okvir skupnih vrednot ter etike. 1.2.1.2 Razume, da so človekove pravice univerzalne in nepogojene, da uveljavljajo vrednote svobode in enakosti. 1.2.1.3 Razume in sprejema, da je obstoj pravic pogojen s spoštovanjem individualne dolžnosti do enake pravice drugega. 1.2.1.4 Razume in sprejema, da je dolžnost do enake pravice drugega dolžnost zaradi dolžnosti (ne le pravica zaradi individualnega interesa). 1.2.1.5 Razume in sprejema človekove pravice in dolžnosti kot osnovno, vsem državljanom skupno etiko (moralo), ki uveljavlja vrednote spoštovanja človekovega dostojanstva, pravičnosti, resnice, zakona, lastnine, nediskriminacije in strpnosti.
1.2.2 Etična refleksija	1.2.2.1 Spozna, da obstajajo moralna vprašanja, pri katerih ni vnaprej danih od vseh sprejetih odgovorov. 1.2.2.2 Razvija občutljivost za moralna vprašanja ter sposobnost, da o njih razmišlja skupaj z drugimi.
1.2.3 Sodelovanje z drugimi v skupnosti in za skupnost	1.2.3.1 Z namenom uresničevanja skupnega dobrega sodeluje z drugimi ter podaja in uresničuje predloge, ki kakovostno spreminjajo skupnosti. 1.2.3.2 Prek lastnega delovanja ozavešča pomen skrbi za demokratično skupnost ter krepi zavedanje o pomenu pripadnosti skupnosti za lastnodobrobit in dobrobit drugih.
1.2.4 Aktivno državljanstvo in politična angažiranost	1.2.4.1 Ob zavedanju pozitivnega pomena politike kot skupnega reševanja izzivov in skrbi za dobrobit vseh, pa tudi iskanja kompromisov in preseganja konfliktov, pozna raznolike oblike demokratičnega političnega angažiranja in se vključuje v politične procese, ki vplivajo na življenja ljudi.
1.2.5 Znanje za kritično mišljenje, za aktivno državljansko držo	1.2.5.1 Uporabi znanja vsakega predmetnega področja za kritično in aktivno državljansko držo.

1.3 KULTURA IN UMETNOST

1.3.1 Sprejemanje, doživljanje in vrednotenje kulture in umetnosti	1.3.1.1 Intuitivno ali zavestno (individualno in v skupini) vzpostavlja odnos do kulture, umetnosti, umetniške izkušnje in procesov ustvarjanja ter ob tem prepozna lastna doživetja in se vživlja v izkušnjo drugega itd.).
1.3.2 Raziskovanje in spoznavanje kulture ter umetnosti	1.3.2.1 Raziskuje in spozna kulturo, umetnost, umetniške zvrsti ter njihova izrazna sredstva v zgodovinskem in kulturnem kontekstu.
1.3.3 Izražanje v umetnosti in z umetnostjo	1.3.3.1 Je radoveden in raziskuje materiale in umetniške jezike, se z njimi izraža, razvija domišljijo ter pogloblja in širi znanje tudi na neumetniških področjih.
1.3.4 Uživanje v ustvarjalnem procesu ter dosežkih kulture in umetnosti	1.3.4.1 Uživa v ustvarjalnosti, se veseli lastnih dosežkov in dosežkov drugih. 1.3.4.2 V varnem, odprtem in spodbudnem učnem okolju svobodno izraža želje in udejanja ustvarjalne ideje.
1.3.5 Živi kulturo in umetnost	1.3.5.1 Živi kulturo in umetnost kot vrednoto v domačem in šolskem okolju ter prispeva k razvoju šole kot kulturnega središča in njenemu povezovanju s kulturnim in z družbenim okoljem.

2 /// TRAJNOSTNI RAZVOJ

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

2.1 POOSEBLJANJE VREDNOT TRAJNOSTNOSTI

2.1.1 Vrednotenje trajnostnosti	2.1.1.1 Kritično oceni povezanost lastnih vrednot in vrednot družbe s trajnostnostjo glede na svoje trenutne zmožnosti ter družbeni položaj.
2.1.2 Podpiranje pravičnosti	2.1.2.1 Pri svojem delovanju upošteva etična načela pravičnosti, enakopravnosti ter sočutja.
2.1.3 Promoviranje narave	2.1.3.1 Odgovoren odnos do naravnih sistemov gradi na razumevanju njihove kompleksnosti in razmerij med naravnimi ter družbenimi sistemi.

2.2 SPREJEMANJE KOMPLEKSNOSTI V TRAJNOSTNOSTI

2.2.1 Sistemsko mišljenje	2.2.1.1 K izbranemu problemu pristopa celostno, pri čemer upošteva povezanost okoljskega, gospodarskega in družbenega vidika. 2.2.1.2 Presoja kratkoročne in dolgoročne vplive delovanja posameznika in družbenih skupin v družbi, družbe na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.2.2 Kritično mišljenje	2.2.2.1 Kritično presoja informacije, poglede in potrebe o trajnostnem razvoju z vidika naravnega okolja, živih bitij in družbe, pri čemer upošteva različne poglede, pogoje z osebnim, socialnim in kulturnim ozadjem.
2.2.3 Formuliranje problema	2.2.3.1 Pri opredelitvi problema upošteva značilnosti problema – (ne)jasnost, (ne)opredeljenost, (ne)določljivost problema – in lastnosti reševanja – (ne)definirane, (ne)sistemske rešitve – ter vpletenost deležnikov.

2.3 ZAMIŠLJANJE TRAJNOSTNIH PRIHODNOSTI

2.3.1 Pismenost za prihodnost	2.3.1.1 Na podlagi znanja, znanstvenih dognanj in vrednot trajnostnosti razume ter vrednoti možne, verjetne in želene trajnostne prihodnosti (scenarije). 2.3.1.2 Presoja dejanja, ki so potrebna za doseganje želene trajnostne prihodnosti.
2.3.2 Prilagodljivost	2.3.2.1 V prizadevanju za trajnostno prihodnost tvega in se kljub negotovostim prilagaja ter sprejema trajnostne odločitve za svoja dejanja.
2.3.3 Raziskovalno mišljenje	2.3.3.1 Pri načrtovanju in reševanju kompleksnih problemov/-atik trajnostnosti uporablja in povezuje znanja in metode različnih znanstvenih disciplin ter predlaga ustvarjalne in inovativne ideje in rešitve.

2.4 UKREPANJE ZA TRAJNOSTNOST

2.4.1 Politična angažiranost	2.4.1.1 Ob upoštevanju demokratičnih načel kritično vrednoti politike z vidika trajnostnosti ter sodeluje pri oblikovanju trajnostnih politik in prakse na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.4.2 Kolektivno ukrepanje	2.4.2.1 Pri prizadevanju in ukrepanju za trajnostnost upošteva demokratična načela in aktivno ter angažirano (konstruktivno) sodeluje z drugimi.
2.4.3 Individualna iniciativa	2.4.3.1 Se zaveda lastnega potenciala in odgovornosti za trajnostno delovanje in ukrepanje na individualni, kolektivni ter politični ravni.

3.1 DUŠEVNA DOBROBIT

3.1.1 Samozavedanje	3.1.1.1 Zaznava in prepoznavna lastno doživljanje (telesne občutke, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) ter lastno vedenje. 3.1.1.2 Skozi izkušnje razume povezanost različnih vidikov lastnega doživljanja (telesni občutki, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) v specifičnih situacijah (npr. ob doživljanju uspeha in neuspeha v učnih in socialnih situacijah).
3.1.2 Samouravnavanje	3.1.2.1 Uravnava lastno doživljanje in vedenje (npr. v stresnih učnih in socialnih situacijah). 3.1.2.2 Razvija samozaupanje in samospoštovanje. 3.1.2.3 Se učinkovito spoprijema z negotovostjo in kompleksnostjo. 3.1.2.4 Učinkovito upravlja, organizira čas učenja in prosti čas.
3.1.3 Postavljanje ciljev	3.1.3.1 Prepoznavna lastne interese, lastnosti, močna in šibka področja ter v skladu z njimi načrtuje kratkoročne in dolgoročne cilje (vezane na duševno, telesno, socialno in učno področje). 3.1.3.2 Spremlja doseganje in spreminjanje načrtovanih ciljev. 3.1.3.3 Razvija zavzetost in vztrajnost ter krepi zmožnosti odložitve nagrade.
3.1.4 Prožen način razmišljanja	3.1.4.1 Razvija osebno prožnost, razvojno miselno naravnost, radovednost, optimizem in ustvarjalnost. 3.1.4.2 Učinkovito se spoprijema s problemskimi situacijami, ki zahtevajo proaktivno miselno naravnost.
3.1.5 Odgovornost in avtonomija	3.1.5.1 Krepi odgovornost, avtonomijo in skrbi za osebno integriteto.

3.2 TELESNA DOBROBIT

3.2.1 Gibanje in sedenje	3.2.1.1 Razume pomen vsakodnevnega gibanja za zdravje in dobro počutje. 3.2.1.2 Razvija pozitiven odnos do gibanja. 3.2.1.3 Vključuje se v različne gibalne dejavnosti, tudi tiste, ki razbremenijo naporen vsakdan. 3.2.1.4 Razume škodljivosti dolgotrajnega sedenja, razvija navade za prekinitev in zmanjšanje sedenja.
3.2.2 Prehrana in prehranjevanje	3.2.2.1 Razume pomen uravnotežene prehrane. 3.2.2.2 Razvija navade zdravega prehranjevanja. 3.2.2.3 Oblikuje pozitiven odnos do hrane in prehranjevanja.
3.2.3 Sprostitev in počitek	3.2.3.1 Razume pomen počitka in sprostitve po miselnem ali telesnem naporu. 3.2.3.2 Spozna različne tehnike sproščanja in uporablja tiste, ki mu najbolj koristijo. 3.2.3.3 Razume pomen dobrih spalnih navad za učinkovito telesno in miselno delovanje ter ravnanje.
3.2.4 Varnost	3.2.4.1 Spozna različne zaščitne ukrepe za ohranjanje zdravja. 3.2.4.2 Ravna varno in odgovorno, pri čemer skrbi za ohranjanje zdravja sebe in drugih.
3.2.5 Preventiva pred različnimi oblikami zasvojenosti	3.2.5.1 Usvaja znanje o oblikah in stopnjah zasvojenosti ter o strategijah, kako se jim izogniti oz. jih preprečiti z zdravim življenjskim slogom.

3.3 SOCIALNA DOBROBIT

3.3.1 Socialno zavedanje in zavedanje raznolikosti	3.3.1.1 Ozavešča lastno doživljanje in vedenje v odnosih z drugimi. 3.3.1.2 Zaveda se in prepoznava raznolikosti v ožjem (oddelek, vrstniki, družina) in širšem okolju (šola, lokalna skupnost, družba).
3.3.2 Komunikacijske spretnosti	3.3.2.1 Razvija spretnosti aktivnega poslušanja, asertivne komunikacije, izražanja interesa in skrbi za druge.
3.3.3 Sodelovanje in reševanje konfliktov	3.3.3.1 Konstruktivno sodeluje v različnih vrstah odnosov na različnih področjih. 3.3.3.2 Krepi sodelovalne veščine, spretnosti vzpostavljanja in vzdrževanja kakovostnih odnosov v oddelku, družini, šoli, širši skupnosti, temelječih na spoštljivem in asertivnem komuniciranju ter enakopravnosti.
3.3.4 Empatija	3.3.4.1 Krepi zmožnosti razumevanja in prevzemanja perspektive drugega. 3.3.4.2 Prepoznavna meje med doživljanjem sebe in drugega. 3.3.4.3 Uravnava lastno vedenje v odnosih, upoštevajoč več perspektiv hkrati.
3.3.5 Prosocialno vedenje	3.3.5.1 Krepi prepoznavanje in zavedanje potrebe po nudenju pomoči drugim. 3.3.5.2 Prepoznavna lastne potrebe po pomoči in strategije iskanja pomoči. 3.3.5.3 Krepi družbeno odgovornost.

4 /// DIGITALNA KOMPETENTNOST

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

4.1 INFORMACIJSKA IN PODATKOVNA PISMENOST

4.1.1 Brskanje, iskanje in filtriranje podatkov, informacij ter digitalnih vsebin	4.1.1.1 Izraža informacijske potrebe, išče podatke, informacije in vsebine v digitalnih okoljih ter izboljšuje osebne strategije iskanja.
4.1.2 Vrednotenje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.2.1 Analizira, primerja in kritično vrednoti verodostojnost in zanesljivost podatkov, informacij in digitalnih vsebin.
4.1.3 Upravljanje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.3.1 Podatke zbira, obdeluje, prikazuje in shranjuje na najustreznejša mesta (trdi disk, oblak, USB itd.), tako da jih zna kasneje tudi najti.

4.2 KOMUNIKACIJA IN SODELOVANJE

4.2.1 Interakcija z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.1.1 Sporazumeva se z uporabo različnih digitalnih tehnologij in razume ustrezna sredstva komunikacije v danih okoliščinah.
4.2.2 Deljenje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.2.1 Deli podatke, informacije in digitalne vsebine z drugimi z uporabo ustreznih digitalnih tehnologij. Deluje v vlogi posrednika in je seznanjen s praksami navajanja virov ter avtorstva.
4.2.3 Državljijsko udejstvovanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.3.1 Išče in uporablja portale za udejstvovanje v družbi. Poišče skupine, ki zastopajo njegove interese, s pomočjo katerih lahko aktivno daje predloge za spremembe.
4.2.4 Sodelovanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.4.1 Z digitalnimi orodji soustvarja skupno vsebino in se zavzema za krepitev sodelovanja med člani.
4.2.5 Spletni bonton	4.2.5.1 Pri uporabi digitalnih tehnologij in omrežij prilagaja svoje vedenje pričakovanjem ter pravilom, ki veljajo v določeni skupini.
4.2.6 Upravljanje digitalne identitete	4.2.6.1 Ustvari eno ali več digitalnih identitet in z njimi upravlja, skrbi za varovanje lastnega ugleda ter za ravnanje s podatki, ki nastanejo z uporabo številnih digitalnih orodij in storitev v različnih digitalnih okoljih.

4.3 USTVARJANJE DIGITALNIH VSEBIN

4.3.1 Razvoj digitalnih vsebin	4.3.1.1 Ustvarja in ureja digitalne vsebine v različnih formatih.
4.3.2 Umeščanje in poustvarjanje digitalnih vsebin	4.3.2.1 Digitalne vsebine obogati z dodajanjem slik, glasbe, videoposnetkov, vizualnih efektov idr.
4.3.3 Avtorske pravice in licence	4.3.3.1 Pozna licence in avtorske pravice. Spoštuje pravice avtorjev in jih ustrezno citira.
4.3.4 Programiranje	4.3.4.1 Zna ustvariti algoritem za rešitev enostavnega problema. Zna odpraviti preproste napake v programu.

4.4 VARNOST

4.4.1 Varovanje naprav	4.4.1.1 Deluje samozaščitno; svoje naprave zaščiti z ustreznimi gesli, programsko opremo in varnim ravnanjem, jih ne pušča brez nadzora v javnih prostorih idr.
4.4.2 Varovanje osebnih podatkov in zasebnosti	4.4.2.1 Varuje osebne podatke in podatke drugih ter prepoznava zaupanja vredne ponudnike digitalnih storitev.
4.4.3 Varovanje zdravja in dobrobiti	4.4.3.1 Digitalno tehnologijo uporablja uravnoteženo, skrbi za dobro telesno in duševno dobrobit ter se izogiba negativnim vplivom digitalnih medijev.
4.4.4 Varovanje okolja	4.4.4.1 Zaveda se vplivov digitalnih tehnologij in njihove uporabe na okolje.

4.5 REŠEVANJE PROBLEMOV

4.5.1 Reševanje tehničnih težav	4.5.1.1 Prepozna tehnične težave pri delu z napravami ali digitalnimi okolji ter jih rešuje.
4.5.2 Prepoznavanje potreb in opredelitev tehnoloških odzivov	4.5.2.1 Prepoznava in ocenjuje potrebe, izbira ter uporablja digitalna orodja in jih prilagaja lastnim potrebam.
4.5.3 Ustvarjalna uporaba digitalne tehnologije	4.5.3.1 S pomočjo digitalne tehnologije ustvarja rešitve in novosti v postopkih ter izdelkih.
4.5.4 Prepoznavanje vrzeli v digitalnih kompetencah	4.5.4.1 Prepozna vrzeli v svojih digitalnih kompetencah, jih po potrebi izboljšuje in dopolnjuje ter pri tem podpira tudi druge.

5.1 ZAMISLI IN PRILOŽNOSTI

5.1.1 Odkrivanje priložnosti	5.1.1.1 Prepoznavava avtentične izzive kot priložnosti za ustvarjanje vrednost zase in za druge.
5.1.2 Ustvarjalnost in inovativnost	5.1.2.1 Pri reševanju izzivov na ustvarjalen način uporablja znanje in izkušnje za ustvarjanju boljših rešitev.
	5.1.2.2 Pripravi nabor možnih rešitev izziva, pri čemer stremi k oblikovanju vrednosti za druge.
5.1.3 Vizija	5.1.3.1 Oblikuje vizijo prihodnosti, ki vključuje odgovore na vprašanja, kaj namerava početi v prihodnosti, kakšen želi postati in kakšno skupnost želi sooblikovati.
5.1.4 Vrednotenje zamisli	5.1.4.1 Vrednoti rešitve ob upoštevanju kriterijev po načelu ustvarjanja dobrobiti za druge in izbere ustrezno rešitev.
5.1.5 Etično in trajnostno razmišljanje	5.1.5.1 Prepozna in ovrednoti vpliv svojih odločitev ter ravnanj na skupnost in okolje.

5.2 VIRI

5.2.1 Samozavedanje in samoučinkovitost	5.2.1.1 Prepozna svoje želje, močna in šibka področja ter zaupa, da lahko pozitivno vpliva na ljudi in situacije.
5.2.2 Motiviranost in vztrajnost	5.2.2.1 Je pozitivno naravnani, samozavesten in osredotočen na proces reševanja izziva.
	5.2.2.2 Vztraja pri opravljanju kompleksnejših nalog.
5.2.3 Vključevanje virov	5.2.3.1 Pridobi podatke in sredstva (materialna, nematerialna in digitalna), potrebne za prehod od zamisli k dejanjem, s katerimi odgovorno in učinkovito upravlja, pri čemer upošteva učinkovito izrabo lastnega časa in finančnih sredstev.
5.2.4 Vključevanje človeških virov	5.2.4.1 Spodbuja in motivira druge pri reševanju skupnih nalog.
	5.2.4.2 Poišče ustrezno pomoč posameznika (npr. vrstnika, učitelja, strokovnjak itd.) ali strokovne skupnosti.
	5.2.4.3 Razvije spretnosti za učinkovito komunikacijo, pogajanje, vodenje, ki so potrebne za doseganje rezultatov.
5.2.5 Finančna pismenost	5.2.5.1 V različnih življenjskih situacijah prepozna in rešuje finančne izzive (viri finančnih sredstev, skrb za denar, poslovanje npr. z banko, zavarovalnico ter drugimi finančnimi institucijami, ocena potrebnih sredstev, tveganj in odločitev o zadolževanju ter naložbi, varčevanju).
	5.2.5.2 Sprejema odgovorne finančne odločitve za doseganje blaginje (osebne in za skupnost).
	5.2.5.3 Pridobiva ustrezno znanje na področju finančne pismenosti za kakovostno vsakdanje in poklicno življenje.

5.3 K DEJANJEM

5.3.1 Prevzemanje pobude	5.3.1.1 Spodbuja in sodeluje pri reševanju izzivov, pri čemer prevzema individualno in skupinsko odgovornost.
5.3.2 Načrtovanje in upravljanje	5.3.2.1 V procesu reševanja problemov si zastavlja kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne cilje, opredeli prednostne naloge in pripravi načrt.
	5.3.2.2 Prilagaja se nepredvidenim spremembam.
5.3.3 Obvladovanje negotovosti, dvoumnosti in tveganja	5.3.3.1 Na nepredvidene situacije se odziva s pozitivno naravnanoostjo in ciljem, da jih uspešno razreši.
	5.3.3.2 Pri odločitvah primerja in analizira različne informacije, da zmanjša negotovost, dvoumnost in tveganja.
5.3.4 Sodelovanje	5.3.4.1 Sodeluje z različnimi posamezniki ali skupinami.
	5.3.4.2 Morebitne spore rešuje na konstruktiven način in po potrebi sklepa kompromise.
5.3.5 Izkusveno učenje	5.3.5.1 Z reševanjem izzivov pridobiva nove izkušnje in jih upošteva pri sprejemanju nadaljnjih odločitev.
	5.3.5.2 Presoja uspešnost doseganja zastavljenih ciljev in pri tem prepozna priložnosti za nadaljnje učenje.
	5.3.5.3 Prepozna priložnosti za aktivno uporabo pridobljenega znanja v novih situacijah.
	5.3.5.4 Povratne informacije uporabi za nadaljnji razvoj podjetnostne kompetence.